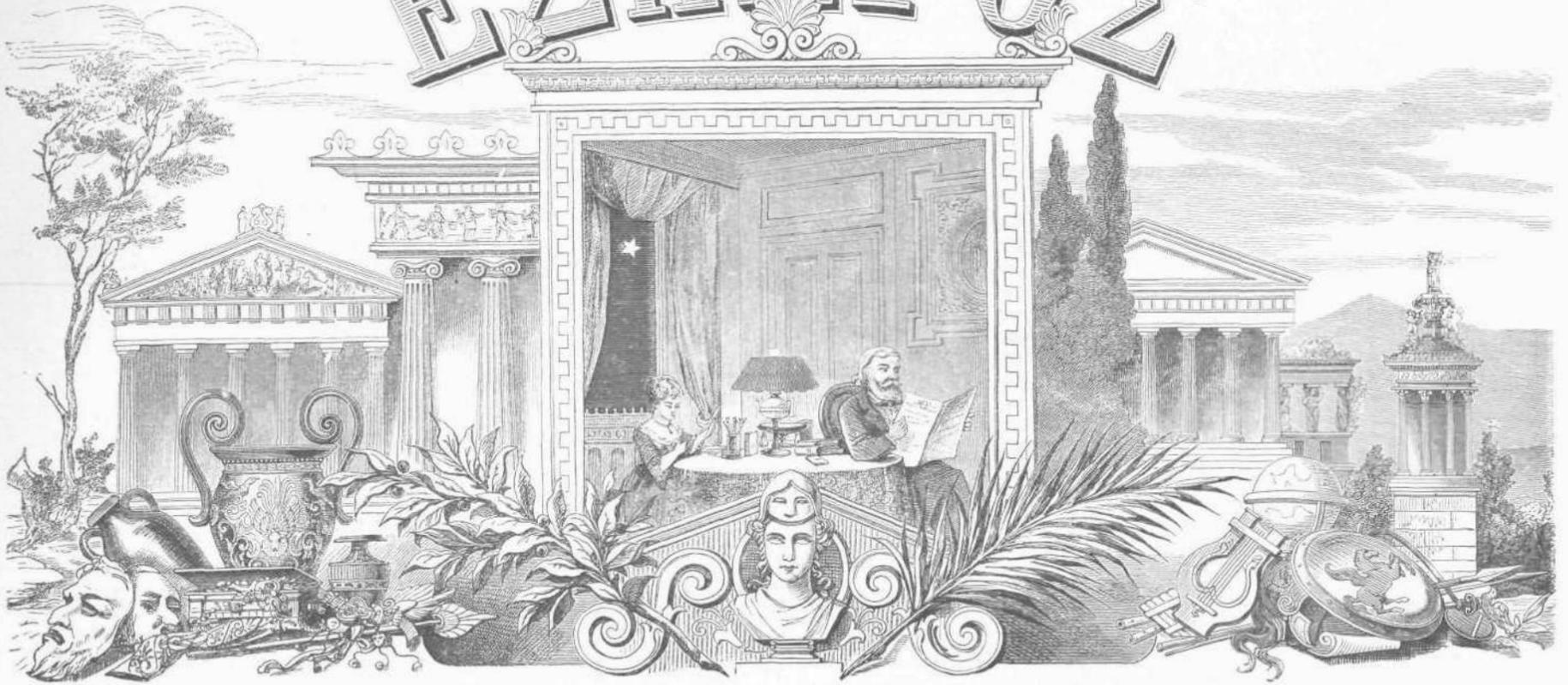

ΕΣΠΕΡΟΣ

Ἔτος Γ'.

Εκδίδεται
τῆ 1/13 καὶ 15/27.
ἐκάστου μηνός.

Ἐν ΑΕΙΨΙΑ: τῆ 15/27 Μαΐου 1883

Τιμὴ ἑτησία
προπληρωμένη
εἰς χειρὸν.

Φράγκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ρούβλ. 16.

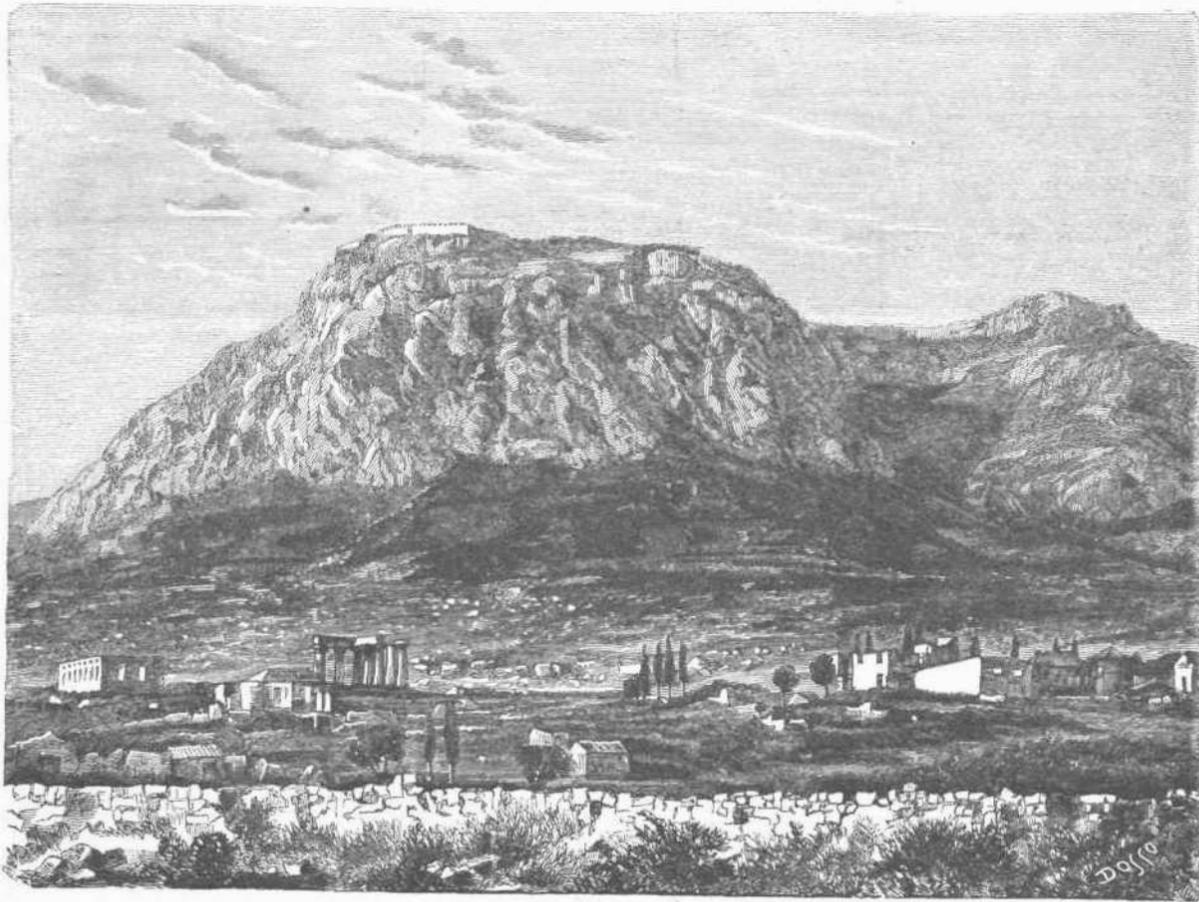
Ἄρ. 50.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἡ Ἀκροκόρινθος. — Ὁ Λεονάρδος Βίνκιος καὶ τὰ προβλήματα τῆς ἀεροπλοΐας. — Ὁ Ἐρμῆς τοῦ Πραξίτελου συμπληρωθεὶς ἐπὶ τοῦ καθηγητοῦ Schaper. — Ἐπιφορὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐπὶ τῶν φυτῶν. — Ὁ Προμηθεὺς. — Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος (συνέχεια). — Τέχναι καὶ Ἐπιστήμαι. — Παρὰ τοῖς Γουαρουάνοις (τέλος). — Ἡ βασιλισσα τῶν Ἑλλήνων Ὀλγα ἐν Ὀδησῶν. — Διάφορα. — Αἰτίγματα καὶ λύσεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἡ Ἀκροκόρινθος. — Ὁ Ἐρμῆς τοῦ Πραξίτελου (κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ καθηγητοῦ Schaper). — Ὁ Προμηθεὺς δεσμώτης (τοιχογραφία ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Τιγλίδος). — Καλύβη τῶν ἑγχωρίων (ἐκ τῆς περιόδου τοῦ Crevaux). — Γουαρουάνοι. — Τάφος τῶν Γουαρουάνων.

Ἡ ΑΚΡΟΚΟΡΙΝΘΟΣ.

Η ΑΚΡΟΚΟΡΙΝΘΟΣ.

(Μετά εικόνας, βρα σελ. 17.)

Τῆς Κορίνθου επικράματα θράχος ὑψηλῆς καὶ ἀπότομος ἐξακοσίων μέτρων ὕψος ἔχων. Ὁ θράχος οὗτος εἶναι ἡ ἀκρόπολις τῆς ἀρχαίας Κορίνθου, ἡ Ἀκροκόρινθος. Ἡ πρὸς τὴν κορυφὴν αὐτοῦ ἄγουσα ὁδὸς ἀκολουθεῖ μικρὰν φάραγγα, ἧτις εἰς πολλὰ μέρη ἔχει εἰσέτι τὸ λιθόστρωτον, τὸ κατασκευασθὲν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς βενετικῆς ἐξουσίας. Μετὰ ἀνάβασιν ἐπίπτοντο μίαι καὶ ἡμισαῖαι ὥρας καθάτις τις εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ φρουρίου, τὸ ὅποιον σήμερον εἶναι ἔρημον καὶ ἐγκαταλειμμένον. Τὰ τεῖχη καὶ αἱ ἐπάλλξεις αὐτοῦ εἶναι κρῆμα φραγκικῶν, βενετικῶν καὶ τουρκικῶν οικοδομῶν, ἀνεγερθεῖσάν ἐπὶ θεμελίων ἀρχαίων ἐλληνικῶν τευχῶν. Μεταξὺ τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας ζώνης τοῦ φρουρίου φαίνονται ἐρείπια πολλά, ὡς ἐρείπια πόλεως· ἐνταῦθα οἱ κάτοικοι ἔβιο τῆς Κορίνθου ἡδύνατο νὰ εὐρισκῶν καταφύγιον ἐν ὄρα κινδύνου. Τὰ ἐρείπια ταῦτα ἐμφαίνονται τὰς διαφόρους ἐποχὰς τῶν κατακτήσεων· ἐδῶ μὲν κεῖνται κίονες ἀρχαῖοι, δεξιαιμενὰ διαφύροντο ἐποχῶν, ἐκεῖ δὲ τεῖχη καταρρέουσαντες βυζαντινῶν παθῶν ἢ τουρκικῶν τζαμιῶν· ἡμιεγκλωμμένοι ὑπὸ τὰ ἐρείπια ταῦτα φαίνονται σωροὶ σιδερῶν σφαιρῶν.

Τὸ ἐκτεταμένον ὄρεπιδιον τῆς Ἀκροκορίνθου σύγκριται ἐκ δύο κορυφῶν, ὧν ἡ μὲν ταπεινότερα, πρὸς δυσμὰς κειμένη, ἐπιστέφεται ὑπὸ ὄγκυρωμάτων βενετικῆς ἐποχῆς, ἡ δὲ ὑψηλότερα, ἡ πρὸς ἀνατολάς, δὲν εἶναι εἰμὴ θράχος κεκαλυμμένον ὑπὸ ἀρωματικῶν φυτῶν. Ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς· ἐκείνης θέσεως τὸ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ περιηγητοῦ ἐκτεινόμενον πανόραμα εἶναι μαγευτικόν· ἐδῶ μὲν ὁ Ἰσθμὸς, ὅστις μακρόθεν φαίνεται ἡμέτερα στενὴ συνδέουσα τὴν Στερεάν Ἑλλάδα μετὰ τὴν Πελοπόννησον, ἐκεῖ δὲ εἰς μεγαλειότατον ἀπόστασιν ὁ Παρνασσὸς μετὰ τὴν γεινοσκαπὴ αὐτοῦ κορυφὴν, ὁ Ἐλικῶν, ὁ Σαρωνικὸς κόλπος, ἡ Ἀίγινα, ἡ Σαλαμίς, αἱ ποιητικώτεροι τῶν κορυφῶν, αἱ ἐνδοξώτεροι τῶν πεδιάδων· εἰς τὸ βάθος ἡ Ἀττικὴ, ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν, τὸ Πεντακλίον καὶ ὁ Ὑμητός, ὅστις ὀρίζεται πρὸς τὸ Σούδιον εἰς τὰ βάθη τοῦ ὄριζουτος.

Τὰ ὄγκυρωματα καὶ αἱ ἐπάλλξεις παρέχουσιν εἰς τὸν ἀπότομον τοῦτον θράχον τύπον μεγαλοπρεπείας καὶ ἰσχύος. Ὁ λαός, ὁ θεουσιάζων φρούριον τοσοῦτον ὄγκυρον, τὸ ὅποιον ἐπροστάτευεν ὡς γιγαντιαῖος προμαχὼν τὴν στενὴν τοῦ Ἰσθμοῦ διόδον, ὤφειλε νὰ ᾔῃαι ὁ κυρίαρχος τῆς Ἑλλάδος λαός. Ἄλλ' οἱ Κορίνθιοι οὐδέποτε ἦσαν φύσει φιλοπόλεμοι. Τὰ πλοῦτη, τὰ ὅποια εἶχαν ἐπισωφρευθεῖ ἐν τῇ πόλει αὐτῶν διὰ τῆς ἐξαιρετικῆς ἐμπορικῆς θέσεως αὐτῆς, εἰσῆγαγον ταχέως τὴν πολυτέλειαν καὶ τὸ ἀβροδίαιτον. Ἡ δὲ φρούρησις τῆς χώρας αὐτῶν ἦτο ἀνατρεπτικὴ εἰς μισθωτοῦς, καὶ ὅτε οἱ Πέρσαι εἰσῆλασαν εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ Κορίνθιοι προσήνεγκον βουσίαις τῇ Ἀφροδίτῃ ὅπως σώσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς δουλείας. Ἄλλ' ὅμως καὶ παρὰ τῇ λαῶν τούτῳ τῇ φιλησυχίᾳ καὶ ἐμπορικῇ ἐστὶλβεν ἡ λαμπρὰ ἀκτίς τῆς ἐλληνικῆς μεγαλοφυΐας. Αἱ οἰκίαι τῆς Κορίνθου, οἱ ναοὶ καὶ τὰ οικοδομήματα ἦσαν πρότυπα χάριτος καὶ καλλιτεχνίας· ὁ πλοῦς καὶ ὁ ὀρειχάλκος ἐλάμβανον ἐν ταῖς ἐμπειρίας τῶν τεχνιτῶν αὐτῶν χερσὶ μορφὰς χαριστάτας· οἱ καλλιτέρες τῆς ἀρχαίτης ζωγραφίας προσεκαλοῦντο εἰς τὴν Κορίνθον· οἱ αἰδοὶ καὶ ποιηταὶ εὐρισκον ἐνταῦθα στάδιον ἐορῆ καὶ γενναίαν ἀμοιβήν· τέλος δὲ ἡ φιλοεθνία ἐπεκράτει ἐν ὅλῃ τῇ εὐγενεστέρῃ αὐτῆς μορφῇ. Αὐτὴ ὅμως τῆς Κορίνθου ἡ πολυτέλεια ἦτο καὶ ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς τῆς. Γνωστὴ

εἶναι ἡ λεηλασία τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, ὧν τὴν ἀπληστίαν εἶχον κεντῆσαι τὰ πλοῦτα αὐτῆς· ἀγάλματα, σκεύη πολυτέλεια ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ἀγγεῖα, ἐπιπέλα, τὰ πάντα διηρηθῆσαν καὶ μετακομιθῆσαν εἰς τὴν Ῥώμην. Μετὰ τοὺς Ῥωμαίους ἦλθον οἱ ἄλλοι ἐπιδρομαῖς. Τὴν καταστροφὴν τῶν ἀνθρωπίνων χειρῶν ἀπετελείωσαν οἱ σεισμοί, οἵτινες μετέβαλον τὴν ἄλλοτε λαμπρὰν καὶ πολυτελεῖαν πόλιν εἰς σωρῶν πετρῶν καὶ ἐρείπιων.

Ἐν τινι γωνίᾳ τῆς Ἀκροκορίνθου ὑπάρχει πηγὴ ὕδατος εἶναι αὕτη ἡ περιφημοῦς Πυρήνη, ἐνθα ὁ Βαλλεροφόντης ἀνέβη ἐπὶ τοῦ Πηγῆσου. Τὸ ὄρεστρον αὐτῆς ὕδωρ εἰσδύει διὰ τοῦ θράχου μέχρι τῶν ἀρχαίων δεξαμενῶν, τῶν λελαφευμένων εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Ἀκροκορίνθου, καὶ ἐτροφοδοτεῖ τὰ λεγόμενα "λουτρά τῆς Ἀφροδίτης".

Περίερων φαίνοντων τοῦ ὑψηλοῦ τούτου καὶ ὅλων μεμονωμένων θράχου εἶναι ἡ ἔκτακτος ἀφρονία τῶν ὑδάτων, ἀνακίμητος ἠθασαυρὸς διὰ τοὺς πολιορκουμένους ἐν Ἀκροκορίνθῳ. Πανταχόθεν φαίνονται ὅσα καὶ φρέατα θαλάσσια, καὶ πηγαὶ· οἱ τῶν περιχώρων χωρικοὶ διατείνονται ὅτι αἱ πηγαὶ αὗται εἰσὶ τῶσαι ὅσαι καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ ἔτους. Σήμερον αἱ ὅσαι αὗται κεκαλυμμέναι ὑπὸ χάρτων καὶ θάμων ἀρχίον καθίστανται κίνδυνος σπουδαῖος καὶ διγνηκῆς διὰ τοὺς ἐπισκαπτομένους τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖνον φρούριον, καὶ οἱ φύλακες αὐτοῦ ἔχουσι τὴν ὄλητιαν νὰ ἐριστώσιν τὴν προσοχὴν τῶν ξένων εἰς τοῦτο. Ἐν ἔτει 1836 ἀξιωματικὸς τις τοῦ ναυτικοῦ Ἀγγλος ἐγένετο ἄφαντος ἐν τινι τῶν φρεάτων τούτων, καὶ οὐ μόνον δὲν ἐστάθη ὄντατος νὰ σωθῆ, ἀλλὰ οὐδὲ ἔγνωσ αὐτοῦ ποτὲ εὐρέσθῃ, μετὰ ὅλας τὰς γενόμενάς ἐρευνας. Ἄλλο φαινόμενον δυσεξήγητον εἶναι καὶ ἡ ἐπικράτης τῶν πυρετῶν ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ τούτου ὄρεπιδίου παρὰ πάντα τοὺς καινῶνας τῆς ἱατρικῆς· οἱ πορευτοὶ οὗτοι ἀποδίδονται εἰς τὸν φλόγον, τὸν καλύπτοντα ἐν ἀφρονίᾳ τὸ ὄρος καὶ τὰ τοιχώματα τῆς Ἀκροκορίνθου. Καὶ ἐν τῇ ἀρχαίτητι ἦτο γνωστὴ ἡ ἐπιρροὴ τοῦ ἀγρίου τούτου χάρτου ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν ἀνθρώπων· διὰ καὶ κατὰ τὸ ἔαρ ἀποσπάσματα στρατιωτικὰ ἐπέμποντο πρὸς ἐκρίζωσιν αὐτοῦ.

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ θράχου ὑπάρχει σπήλιον λελαφευμένον ἐνδὲς τῆς πέτρας, τὸ ὅποιον, ὡς λέγει ἡ παράδοσις, ἐχρησίμευσεν ὡς ἄστυον εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον. Ἐκεῖ λέγεται ὅτι ἔγραψε τὰς πρὸς Κορίνθους ἐπιστολάς του καθ' ὃν χρόνον ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς τῶν ἐλατρευόντων τὰ εἰδωλα ἐν ναοῖς μαρμαρίνους.

Ἡ ἡμέτερα εἰκὼν παριστᾷ τὴν Ἀκροκορίνθον καὶ μέρος τῆς παλαιᾶς πόλεως τῆς Κορίνθου. Γνωστὸν εἶναι ὅτι μετὰ τὸν τελευταῖον καταστρεπτικὸν σεισμὸν ἀπεφασίσθη νὰ κτισθῆ ἡ Νέα Κορίνθος, ἧτις κειμένη παρὰ τὴν θάλασσαν ὀσημέραι βελτιοῦται καὶ προοδεύει, καὶ θέλει καταστῆ πόλις σημαντικὴ καὶ πλουσία μάλιστα ἀφ' οὗ ἀποπερατωθῆ ἡ ἀρξαμένη ἦδη διάτρησις τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου.

Ο ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ ΒΙΝΚΙΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΑΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΕΡΟΠΛΟΙΑΣ.

(Ἐκ τοῦ Γερμαν. ὑπὸ Θεοδώρου Χ. Φλωρᾶ.)

Ἐκατὸν ἔτη ἦδη ὄντων ἐξ ὅτου τὸ πρῶτον ἐπραγματώθη τὸ θαυμάσιον ὄναρ τῆς ἀνθρωπότητος. Τὴν 21 Ὀκτωβρίου ἐνεστώτος ἔτους γενήσεται ἡ ἐορτὴ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἀεροπλοΐᾳ ἀνθρώπων ὄντων γενόμενῃ ἐκ τοῦ ὑπερέργου ΛΙΑ ΜΥΕΤΤΕ ἐγγῆς τῶν Παρισίων. Μικρὸν πρὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τὴν 19^{ην} Σεπτεμβρίου 1783 οἱ

ἀδελφοὶ MONTGOLFIER πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν Λουδοβίκου τοῦ XVI καὶ Μαρίας Ἀντουανέττης παρεσκευάσαν τὴν πρώτην ἀνάβασιν ζῶντων τινῶν ὄντων. ἄπαρ δὲν εἶχε ἐπισκεψθῆ εἰσέτι πύρρον ὑψηλὰς χώρας. Ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ τούτου τῶν Βερσαλλίων ἀπέλευσαν ἐντὸς ἰστίου καλῆθου προσδεδεμένοι εἰς MONTGOLFIER νῆσαν, πρόβατον καὶ ἀλέκτορα εἰς τὸ βασίλειον τῶν νεφῶν καὶ ἐκ τῆς ἐναερίου ταύτης περιηγήσεως ἐπανήλθον ὅσοι οἱ δύο πρῶτοι περιηγηταί. Ἀποδειχθέντος οὐτωσὶ τὸ δυνατόν τοῦ πράγματος ἔσπευσαν αἱ θρασυεῖς ἐφευρεταὶ νὰ ἐπαναλάβωσι τὸ πείραμα καὶ μετ' ἀνθρώπων. Ἄλλ' ὁ φιλόληνθρωπος βασιλεὺς δὲν ἐπέβηκε νὰ χορηγήσῃ τὴν ἄδειαν τοῦ εἰς μίαν τοιαύτην παράνομον παιδιάν μετὰ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς καὶ ἐπὶ τέλει μόλις ἐπέτρεψε ὄσιν εἰς θάνατον καταδεδεικαμένους κακοῦργους νὰ ζητήσωσι διὰ τῆς οὐδοῦ ταύτης τὴν ἐλευθερίαν ἢ τὸν θάνατον. Ἡ γενναία ὄμως καρδία τοῦ PILATRE DE ROZIER, τοῦ πρώτου ἀεροναύτου, ὅσπερ ἀτυχῶς ὤφειλε νὰ καταστῆ καὶ δευτέρος Ἰκαρος, ἐξανεστήσεν κατὰ τῆς ἰδέας ὅτι δύο ἄθλιοι κακοῦργοι ἔμελλον ν' ἀπολαύσωσι τῆς οὐρῆς τῆς πρώτης κατακτίσεως τοῦ βασίλειου τῶν αἰθέρων, ὁ δὲ βασιλεὺς ἐνδοῦς εἰς τὰς παρακλήσεις τῆς δουκίσης ROBIGNAC, παιδαγωγοῦ τῶν τέκνων του, συνήνεσεν εἰς τοῦτο καὶ ἡ πρώτη ἐκεῖνη ἀεροπλοΐα, ἧς τὸ πρωτόκολλον ὑπέγραψε καὶ ὁ Βενιαμὴν Φραγκλίνος ἐγένετο ἐκ τοῦ ἀνωτέρου μηχανοευθέτης ὑπὸ τοῦ φίλου του, τοῦ μαρκησίου ARLANDES, ἐπεχειρήσε τὴν πρώτην ἀληθῆ πορείαν εἰς τὸν αἰθέρα, ἀφ' οὗ ἡμέρας τινὰς πρότερον (τὴν 15^{ην} Ὀκτωβρίου) εἶχον ἀνέλθει εἰς τὰ ὕψη ἐπὶ τινος ἀεροπύρου προσδεδεμένου εἰς τὰ κάτω διὰ μακροῦ σχοινοῦ.

Οἱ Γάλλοι εἶνε ἀεροναῦται ἐκ γενετῆς καὶ ὡς εἶπεν εὐφυῆς τις κεφαλὴ, ἔνεκα τοῦ ἐλαφροῦ νοῦς των κυρίαρχοι τοῦ ἀεριώδους στοιχείου καὶ τῶν χωρῶν τῶν ἀνέμων. Οὐδαὶς θεσπιάς θὰ διαφιλονεικῆσθαι αὐτοὺς τὴν ὑπεροχὴν ταύτην καὶ μακρὸν πρὶν ἢ ἔτι καταστῆ κοινὸν πρᾶγμα ἡ ἀεροπλοΐα ἐν Γερμανίᾳ οὐδεμίᾳ δημοτελεῖ ἐορτῇ ἐγγίγνεται ἐν Παρισίῳ χωρὶς νὰ συμβῆ καὶ πλοῦς τῆς διὰ τοῦ αἰθερίου στοιχείου. Μετὰ μεγάλῃς δὲ εὐχαριστήσεως ἠθέλωμε ἀνομολογήσει ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἐφευρὸς τὸ καὶ παρὰ τὴν ἑκατονταεστὴ αὐτοῦ ἡλικίαν ἀεῖποτε προβληματικὸν διατελοῦν τοῦτο "μεταφορικὸν μέσον τοῦ μέλλοντος", ἐὰν δὲν εἴχομεν πρὸ τῶν αὐτῶν καὶ ἑτέρας τινὰς παλαιότερας ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὡς ἀνήγγειλαν αἱ ἐφημερίδες ἐώρτασεν ἦδη τὴν 18 Νοεμβρίου 1882 ἡ ἐν Παρισίῳ ἀεροναυτικὴ Ἑταιρεία δι' ἐπισήμου συμποσίου τὴν ἑκατοστὴν ἐπέτειον τῆς πρώτης ἀναβάσεως ἀεροδρόμου· ἄνω ζῶν ἢ ἀνθρώπων, γενομένης τὴν 18 Νοεμβρίου 1782 ἔκ τινος ταῶν ὑπὸ τινος στήλῃς κατελιγμένης θέσεως καὶ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει αὐτοῦ Avignon κατατοῦ VAL D'AUGLAS ἐν Bougnival παρὰ τοὺς Παρισίους. Ὡς δὲ γνωστὸν διηγούνται ὅτι ὁ χαρτοποῦς Ἰωσήφ Μιχαὴλ MONTGOLFIER ἐν Annonay ἐποίησεν τὴν ἀνακάλυψιν του ὅτε εἶδε πῶς χιτῶν τις, ὅσπερ ἡ παιδίσκη θέρμαιναν ὑπὲρ τὴν πυρὰν διὰ τὴν νουσοῦσαν γυναικίαν του, ἀιωχοῦτο καὶ ἐν μέσῳ αὐτοῦ ὕψουτο πρὸς τὰ ἄνω. Οἴκοθεν ἐνενοεῖται ὅτι τ' ἀνωτέρω εἶνε τὸ ἀναπόφευκτον ἀνεκδοτόν τῆς ἐφευρέσεως, διότι ἀδιστάκτως οἱ ἀδελφοὶ MONTGOLFIER, ἄνδρες παιδαῖαν κεντημένοι, ἐγένωσκον ἦδη ἐκ τῶν πρῶτων ὅτι ὁ θερμὸς ἀῖρ εἶνε ἐλαφρότερος τοῦ ψυχροῦ καὶ ὅτι μετ' αὐτοῦ καὶ ἐλαφρὰ σώματα συμπαύονται. Ἄλλα καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς εἰκόσι τῶν παλαιῶν ζωγράφων ἠλέπευον ἐμπεφυκμένα καὶ ἀναπνεύματα τὰ ἐνδύματα

τῶν ἀμαρτωλῶν ὑπὲρ τὸ φλέγον πῦρ τῆς κολάσεως καὶ ὁ DÜBER ἐξαιτίας παρόσης τὴν διογκουμένην κικητήριον σημαίαν τοῦ εἰς τὸν Ἄδην καταβαίνοντος Σωτήρος.

Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα ἐν ταῖς ἀρχαίαις χρόνοις ἐπειρῶντο ἢ ἀνοψῶσιν ἐλαφρὰ κοίλα σώματα πεπληρωμένα θερμῷ ἀέρος. Καὶ ὁ Ἀῖλος Γέλλιος, Ῥωμαῖος συγγραφεὺς τοῦ δευτέρου μ. Χ. αἰῶνος, διηγείται ὅτι ὁ Ποθαγόρειος Ἀργύτας ὁ Ταραντῖνος αἰῶνας τινὰς πρὸ Χριστοῦ κατασκευάσας βυλίνην περιστεράν, ἧτις οὐνόματι τοῦ ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς ἐγκεκλεισμένου ἀραιοῦ ἀέρος (aura spiritus inclusa) ἀνῆλθεν εἰς τὰ ὕψη. Ἐνταῦθα ἐνενοεῖται μόνον ἐλαφρὸς τις καὶ διὰ λεπτοῦ ὑφάσματος περιεταμμένος βυλίνος ὀκρίδας ἐν μορφῇ μεζόντος τινος πτηνοῦ, ὅσπερ διὰ θερμανθέντος ἀέρος ἠωρήθη εἰς τὸν ἀέρα καὶ τῇ γενομένῃ τούτῳ ἄριστα συμφωνεῖ καὶ παρατήρησις τις τοῦ Φαβρίνιου, καθ' ἣν ἡ περιστερὰ θραυγύτατος χρόνον μόνον ἠωρήθη ἀνελθούσα δὲ μέχρι τῶν ὕψους κατέπεσον αὐτὴς ἄμεσως.

Ἡ περιστερὰ αὕτη δὲν ἀφῆκε τὸ ἐφευρετικὸν καὶ ἐρευνητικὸν πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου νὰ κινηθεῖ. Ὁ ἄγγλος μοναχὸς Ῥογήρος Βάκων (ἀποθανὼν τῇ 1292) ὅσπερ δυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν Ἐδισῶνα τῆς 13^{ης} ἐκατονταετηρίδος δὲν ἐθελώρησε ὀδύκολον τὴν κατασκευὴν μηχανῆς, δι' ἧς εἰς ἀνθρώπος δίκην πτηνοῦ ἦδύνατο ν' ἀναρθῆ εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ δὲ φαίνεται ὅτι κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἦδη χρόνους ἦτο τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐγνωσμένον διότι ἐν τῇ τοῦλάχιστον ἑκατοστῆς τινὰς ἔτιον πρότερον γενομένη συλλογῇ τῶν μύθων τῶν "Χιλιῶν καὶ μίας νυκτῶν" εὐρίσκαμεν (586^{ον} νῆς) ἐντελεθῆ περιγραφήν ἀεροπύρου ἐν τῇ σκάφῃ τοῦ ὀποίου ὁ περιηγητῆς ἐν θραυγύτῃ διανοῖε τὰς μηχανίστας ἀποστάσεις. Ἐν ἔτει 1670 ὁ ἰταλὸς μοναχὸς Φραγκίσκος LIANA προὔτεινε νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν ἀέρα ἀεροκίνητον διὰ τεσσάρων μεγάλων χαλκῶν κοίλων σφαιρῶν δὲ ὡν ἀπητελέθη ὁ ἀῖρ. Καὶ ὑπελόγησε μὲν ὀρθὸς ὅπισσον αἱ ἐν λεπτοῦ ἐλάσματος κατασκευασμένα κοίλα σφαῖρα ἦθελον εἰσθῆαι ἐλαφρότεροι ἐτέρων ἴσων τὸ μέγεθος καὶ πεπληρωμέναι ἀέρος, δὲν ἐσκέψθη ὅμως συγχρόνως ὅτι τοιαῦτα σφαῖρα δὲν ὄνταται ν' ἀντιστώσιν εἰς τὴν ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν. Ἐν ἔτει 1775 ὁ δομικανὸς GALIEN προὔβαλεν ἔτι φαντασιωδέστεραν ἐπιχειρήσιν. Οὗτος ἠδουλόγησεν νὰ πληρώσῃ τεραστίον τινα κιθῶν ἴσων καὶ τῇ πόλει Avignon μετὰ τοῦ ἐλαφροῦ ἀέρος τῶν τῆς ὕψιστων ζωνῶν τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ διατάβῃ (ἐν εἰδικῇ συγγράμματι περὶ τῆς ἀεροναυτικῆς τέχνης) ὅτι διὰ μέσου τοιαύτης μηχανῆς ἦθελε καταστῆ δυνατὴ ἡ μεταφορὰ ὀλοκλήρων συντημάτων στρατοῦ εἰς κἄτω κειμένους καὶ ἄλλως ἀπρόσιτους χώρας. Ἀδιστάκτως δὲ τὸ φαντασιωδὲς τοῦτο σχέδιον ὤθησε καὶ τοὺς ἀδελφοὺς MONTGOLFIER εἰς τοιαῦτα πειράματα καὶ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει αὐτοῦ Avignon κατασκευάσαν καὶ οὗτοι τὴν πρώτην τετράγωνον κιθῶν ἐκ χάρτου (ἔχουσαν 40 κυβ. ποδῶν ἐμβαδόν), ἧσπερ πληρώσαντες θερμῷ ἀέρος ἀνώψως μέχρι τῆς ὀροφῆς τὸ ὄμματος.

Πολλὸ πρότερον καὶ ἀκριθέστερον πάντων τῶν μηχανοευθέντων ἀερο-ἀρχιτεκτόνων εἶχεν ἦδη ἀσכולῆθῃ ὁ Λεονάρδος Βίνκιος μετὰ τῶν προβλημάτων τῆς ἀεροναυτικῆς. Κατὰ τὰς ἐρευνας τοῦ VENTURI, LOMBARDINI, CIALDI, H. GROTHE, GIOVI καὶ ἄλλων νεωτέρων, ὁ διαπρηγὸς ἐκείνους καλλιτέχνης ἦτον ἐξ ἴσου καὶ ἔχορος φυσιοδίφης, μηχανικὸς καὶ φυσικὸς, μάλιστα δὲ κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ὑπερέβαλεν ἅπαντας τοὺς συγγραφεῖς του, ἐν ᾧ ὡς ζωγράφος εἶχε καὶ ὁμοίους καὶ ἴσους αὐτῷ. Ἐν τοῖς πολυπληθεῖ

καὶ ἕνεκα τῆς γραφῆς κατὰ μέγα μέρος δυσαναγνώστοις χειρογράφοις του εὐρέθησαν ἐν τοῖς νεωτάτοις χρόνοις πλήθος πραγμάτων καὶ ἀνακαλύψεων, ἀποδοθέντων θραυτέρων τῇ Γαλιλαίῳ καὶ ἄλλοις φυσιοδίφαις. Ἐπ' οὐδαμῶς ὅμως ἄλλο θεμάτος ἐπανέρχεται τοσοῦτον συγνάκις ὁ Βίνκιος, ὅσον ἐπὶ τοῦ τῆς πτήσεως καὶ τῆς ἀεροπλοΐας· ἐν δὲ τῇ λεγομένῃ Ἀτλαντικῇ κώδικι ἐν Μιλάνῳ (ἀποτελοῦντι ἄθροισμα πολλῶν τευχμάτων τῶν τῆδε κἀκεῖσε διεσπαρμένων συγγραμμάτων του) εὐρεθὲν ὁ HERMANN GROTHE*) ἐκατὸν περίπου διαφόρους καὶ τῇ θεματικῇ τούτῳ ἀναγομένους σκιαγραφίας, ἐν ᾧ οἱ ἐν Παρισίῳ καὶ Λονδίῳ διατρηόμενοι τόμοι περιέχουσιν ἑτέρας παμπόλους σκιαγραφίας τοῦ αὐτοῦ εἶδους καὶ οὐχ ἴσους ἀξίας.

Ὁ Λεονάρδος ἀνῆκε ὡς γνωστὸν τῇ ὀσημέραι ἀραιουμένην τάξει τῶν μετροφρόνων καὶ πρὸς αὐτοὺς αὐστηρῶν καλλιτεχνῶν, ὅσπερ οὐδέποτε εἶνε εὐχαριστημένους μετὰ τῶν ἰδίων ἔργων καὶ διὰ τοῦτο, ἂν καὶ τὰ δημιουργήματα αὐτοῦ διήγειρον τὸν θαυμασμὸν ἅπαντων τῶν εἰδόντων, ἀκαταπαύτως ἐδελτίων αὐτὰ καὶ ἐσθ' ὅτε ἐκυριεύετο ὑπὸ τῆλεαυτῆς ἀποδειχίας, ὡς τε μακρὸν χρόνον οὐδόλλως ἤπαιτο τῆς γραφίδος. Τοιαῦτη τις περίοδος μικροφυγίας ἐπέβηκε ἐπ' αὐτὸν καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ φηνοπώρου τοῦ 1513, ὅτε ὁ πάπας Λέων ὁ X μετεκαλέσατο αὐτὸν εἰς Ῥώμην πρὸς ἐπιτεργασίαν διαφόρων εἰκόνων. Ἐκεῖ εἶδεν ὁ Λεονάρδος τὰ ἔργα τοῦ Ραφαῆλ καὶ τοῦ Μιχαῆλ Ἀγγελοῦ καὶ ἐπιστῆθ ἴδιον αὐτοῦ ἦτο νὰ θαυμάσῃ πλείοτερον τὰ ἔργα τῶν ἄλλων καλλιτεχνῶν ἢ τὰ ἴδια αὐτοῦ, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ μακρὸν εἰδίετο ν' ἀρξῆται τῶν ἀνατρεπτικῶν αὐτῷ ἐργασιῶν καὶ ἀνέβαλλε τὴν ἐναρξιν αὐτῶν ἀπὸ μῆνους εἰς μῆνα, τοῦ Πάπα μέγα δυσφοροῦντος καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐνοήσῃ πῶς ἀνὴρ τελεκαῖτην ὄντων κατηχημένους ὄνταται νὰ ἦνε τοσοῦτον ὀκνηρὸς καὶ ῥάθυμος. Ἄλλ' ὁ Λεονάρδος κατὰ τὰς παύλας ταύτας τῶν καλλιτεχνικῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν συνειβίχε ν' ἀσכולῆται περὶ ἑτέρα ἀντικείμενα, οὗτω δὲ καὶ τότε (τῇ 1514) ἐπανέβηκεν αὐτὸς τὰ φυσικὰ πειράματα καὶ κατέγινεν ἰδίᾳ περὶ τὰς περὶ τὴν πτῆσιν δοκιμασίας. Κατεσκεύασεν ἐκ κηροῦ μορφὰς τινὰς ζῶων καὶ ἀνθρώπων, ὅσπερ πληρῶν θερμῷ ἀέρος ἀνώψως εἰς τὸν ἀέρα εἰς ἠδονὴν τῶν παρισταμένων φίλων του.

Αἱ κήρινα λοιπὸν αὐταῖ μορφὰ ἦσαν τὰ πρῶτα ἀεροκίνητα, καὶ ἡ ἑκατοστὴ αὐτῶν ἐπέτειος ἔδει νὰ ἐορτασθῆ ἐν ἔτει 1614 καὶ οὐχὶ 1882. Ὅτι δὲ ἐνθάδε δὲν προῦκτει μόνον περὶ παιδιῶν ἀποδεικνύθησεται ἐν τοῖς κατωτέρω. Ὅπως δὲ ὁ Λεονάρδος προκατέλαβε τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀεροπύρου καὶ αὐτὴ δὲ ἡ χρῆσις τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐν τῇ μετεπομένῃ αἰῶνι οὐδαμῶν ὀνομαστῆν πρόδοτον ἀπέφερε. Οὐδαὶς θέλει θεωρήσει ὡς ἴδιαν ἐφευρέσιν τὴν ὑπὸ τοῦ καθ' ἡ. CHARLES CAYLEY ἐπινοηθῆν, ἑτερον ὄμιον καὶ μεζόν κατασκευάσαν ὁ PHILLIPS τῇ 1842 καὶ ἐν τοῖς νεωτάτοις χρόνοις ὁ NADAR καὶ DE LA LANDELLE ἐπινοήσαν ὄμοια ἀλλὰ λίαν εὐθραστα ἀφομοιωματα κινούμενα διὰ πτερύγων. Τὸ δὲ τοῦ DE LA LANDELLE σχέδιον πρὸς κατασκευὴν μεζόνος ἀεροπύρου ἔχει καὶ τὸ ἐλάττωμα ὅτι ὁ μηχανισμὸς αὐτοῦ εἶνε καὶ ἐξῆχος περίπλοκος. Φαίνεται ὅτι οὐδαὶς τῶν ἐφευρετῶν τούτων ἐφαντάσθη ὅτι ὁ Λεονάρδος προηγήσατο αὐτῶν ἐν τῇ ἐφευρέσει τοῦ ἀεροκινήτου κατὰ τριακοναία ἔτη καὶ πλέον.

Ἡ εἰς τὴν ἀεροπλοΐαν χρησιμοποίησις αὐτοῦ ἴσως ναυαγήσῃ ἐν τῇ δυσχερείᾳ περὶ τὴν κατασκευὴν κινητήριου ἐργαλείου ἔχοντος τοσαύτην δύναμιν, ὅση ἀπαιτεῖται ἵνα μετὰ δεούσης ταχύτητος κινηθῆ τὸ ὄλον χωρὶς ἐν τούτῳ ν' ἀδελφῆ

τατον καὶ πτηνότητάτων τῶν σωμάτων, τὸ ὄρογγόνον. Ἐκτοτε ἀντεκατέστησαν ἀντὶ τοῦ καθαροῦ ὄρογγόνου συγνάκις τὸ θαρότερον ἀλλὰ καὶ ἐν μεγάλῃς ποσότητι ευχερέστερον διατρηόμενον φωταῖριον, ὅλα ὅμοια τὰ πειράματα πρὸς ἀντεκατάστασιν ἀποκίμου τινὸς μορφῆς τοῦ ἀεροκινήτου ἀντὶ τῆς ἀρχικῆς αὐτοῦ σφαιροειδοῦς, καὶ πρὸς προσθήκην ἰστίου, πηδαλίου ἢ πτερόν ἀπέβησαν ἐξ ὀλοκλήρου μάταια μέχρι τοῦδε καὶ ἡ πλει

σημαντικῶς τὸ θάρρος τοῦ κινουμένου ὄργανου. Ἰσως βοηθήσῃ ἡμῖν ποτε ὁ ηλεκτρισμὸς ἐν τῇ ἀπορία ταύτῃ ὅπως ποτ' ἂν ἦ ὅμως ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι ἡ ἐφεύρεσις τοῦ ἐλικοκινήτου κοχλίου οὕτε τῆ Γερμανῶν RESSELE, οὕτε τῆ Γάλλου SAUVAGE ἀνήκει, ἀλλ' ὅτι κατ' ἀρχὴν ἐγένετο χρῆσις αὐτοῦ τρεῖς αἰῶνας πρότερον, ἔτι δὲ ὁ Λεονάρδος καὶ ἀλλοί τε ἐν τοῖς χειρογράφοις του ἐκδήλοι τὴν γνώμην του περὶ κινήσεως τῶν πλοίων δυνάμει ὑδρατμοῦ κλπ. Οὐδαμῶς δὲ ἦσαν ταῦτα ἀπλῶς ἐκ παρόδου ἐρριμένα ἰδέαι, ἀε ἀνέπτυσεν ὁ Λεονάρδος ὅσον ἀφορᾷ τὰ προβλήματα τῆς ἀεροπλοίας, ἀλλ' ὡς δόκιμος μαθηματικὸς ὑπελόγιζεν ἀμέσως καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἀέρος κερδαινομένην κινήσιν.

Ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἀέρος ἐθεμελίωσαν ὁ Λεονάρδος τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ ἀλεξίπτωτου, ἤνπερ ἐν ἅπασι τοῖς φυσικομαθηματικοῖς συγγραμμάσιν οὐκ ὀρθῶς ἀποδοῦσαι τῆ πρώτῃ ἀεροπόρῳ PILATRE DE ROZIER ἢ τῆ LE NORMAND. Τὸ ἀληθὲς ἐν τῇ πράγματι εἶνε ὅτι ὁ LE NORMAND καθηγῆτής ἐν Montpellier μαθὼν ὅτι Ἰνδοὶ δοῦλοι πρὸς ψυχραγωγίαν τῶν κυρίων των καθήρχοντο ἀθλαθεῖς ἐκ σημαντικῶ ὕψους δυνάμει ἀλεξήλιων, ἐποήσασα καὶ αὐτὸς κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1783 ὁμοίαι πειράματα, ἅπερ ἀμέσως οἱ ἀεροπόροι ἐποίησαντο ἴδια καὶ ὁ GARNIERIN πρὸς εὐχαρίστησιν τοῦ δημοσίου κατέπεσε μετὰ τοῦ ἐργαλείου τούτου ἐκ τοῦ ἀεροπόρου του ἐν ἀκαταμετρήτῳ ὕψει εὐρισκομένου. Πολλοὺς αἰῶνας πρότερον εἶχε κατασκευάσει ὁ Λεονάρδος θεωρητικῶς τὸ αὐτὸ θεωρητικὸν μέσον καὶ περὶ αὐτοῦ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν εἰκόνα καὶ τὴν ἐφεῖς θραξείαν ἐξήγησιν αὐτῆς.

“Ὅταν τις ἔχῃ θολίαν (padiglione) ἐξ ἀπεσαληρωμένου ὑφάσματος ἔχουσαν ὕψος δύοδεκα πήγμων καὶ δύοδεκα πήγμων πλάγιον μήκος, δύναται νὰ καταρῖθῃ ἐαυτὸν χωρὶς νὰ φοβῆθῃ θλάσθην ἐξ οἰοῦσῆποτε ὕψους καὶ ἂν εὐρίσκηται.”

Προσέτι εὐρίσκονεν τὸν Λεονάρδον ἀσχολούμενον καὶ περὶ δοκιμῆς πρὸς κατασκευὴν τεχνητῶν περῶνων διὰ τὸν ἄνθρωπον ὁμοίον τοῖς τῶν πετῶνων. Ἐν τῇ λαμπρῇ συλλογῇ τοῦ κόμητος SCHACK ἐν Μονάχῳ βλέπομεν παριστάμενον ἐν τινὶ εἰκόνι τοῦ SCHWIND τὸν Γερμανὸν Δαίδαλον, WIELAND τὸν χαλκῆα, ὅπως οὕτως περᾶται ν' ἀπομιμηθῇ ἐν τῇ μηχανικῇ κατασκευῇ τὴν ἀνατομικὴν σύνθεσιν ἐνὸς πρὸ τῶν ποσῶν του νεκροῦ κειμένου ἀετοῦ. Ὅμοιον ἐπειρήθη καὶ ὁ Λεονάρδος ὅστις καὶ μέγας φίλος τῶν πετῶνων ἦτο, καὶ ὡς διηγοῦνται, ἡγύραξ νεὸς ἔτι ὢν συλληφθέντα πετῶν ἵνα ἀπολαύσῃ τῆς ἀθῶας ἡδονῆς ἀποδίδων αὐτοῖς πάλιν τὴν ἀπολεσθεῖσαν ἐλευθερίαν. Ἐκ τῶν μελετῶν αὐτοῦ περὶ τῆς ἀνατομικῆς κατασκευῆς τῶν περῶνων τῶν πετῶνων καὶ τῶν νυκτερίδων ἐπήρασαν σχεδιάσματα περῶνων, δι' ὧν ἤθελε καταστῆ δυνατὴ τῆ ἀνθρώπῳ ἡ πτήσις. Κατὰ τὸ ἴδιον δὲ αὐτῷ σύστημα δὲν ἤψατο τυφλῶς τοῦ ἔργου, ἀλλ' ἐν πρώτοις ἐπεζήτησε νὰ ὑπολογίσῃ τὸ ἀπαιτούμενον μέγεθος τῶν δύο περῶνων, αἵπερ εἶδει νὰ ἦνε συγχρόνως τοσοῦτον μέγαλοι, ὅσον ἤρκει ἵνα ἐλαττώσῃσι τὸ θάρρος τοῦ ἀνθρώπου ὥστε νὰ δύνηται οὕτως νὰ νήχηται ἐντὸς τοῦ ἀραιοῦ στοιχείου. Τὸ μόνον δὲ ὅπερ παρεῖδεν ἐνταῦθα ἦν τὸ ζήτημα, ἂν θὰ ἐκέκτητο ὁ ἄνθρωπος τὴν δύναμιν νὰ κινή διαρκῶς πτέρυγας μεγέθους, οἷον ὑπελόγιζεν. Ἀλλ' ἐὰν θεωρήσωμεν τὴν εἰκόνα τῶν περῶνων, ἣν κατέλιπεν ἡμῖν ὁ Λεονάρδος, ὡς μηχανικὸν φιλοτέχνημα, ὀφείλομεν νὰ θαυμάσωμεν καὶ τὸν ἔξοχον αὐτῆς ἐργάτην καὶ τὴν εὐφροσύνην αὐτῆς κατασκευῆς. Αἱ πτέρυγες δι' ὧν ἡδονήθη

τῆ 1808 ὁ Βιενναῖος ὀρολογοποιὸς Ἰάκωβος DEGEN ν' ἀναρῆθῃ εἰς τὸν ἀέρα ἦσαν ἀπλοῦστεραι καὶ ἴσως ἰκανώτεραι εἰς ἀντίστασιν, οὐδαμῶς ὅμως τοσοῦτον εὐφρῶς ἐκινουμέναι ὡς αἱ τοῦ Λεονάρδου. Ἐξ ἑτοῦ δὲ ὁ BORELLI (περὶ τὸ 1680) καὶ ἴδιον ἐν τοῖς ἐσχάτοις χρόνοις ὁ PETTIGREW καὶ ὁ MAREY ἀκριθέστερον ἐσπούδασαν τὸν μηχανισμόν τῆς πτήσεως τῶν πετῶν ἀναμφορῶς κατωρθώθη καὶ προσέγγισις τῆς τῆ φύσεως διὰ μηχανικῶν κατασκευῶν, καὶ δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ δυναθῶμεν ποτε διὰ τεχνητῶν καὶ ὑπὸ τινος μηχανῆς κινουμένων περῶνων νὰ ποιῶμεν ταῦτά καὶ τοῖς πετῶνις.

Ο ΕΡΜΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ
ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓ. SCHAPER.
(Μετὰ εἰκόνας, βρα σελ. 21.)

Μεγάλως ἐκίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου αἱ κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη γενόμεναι ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνασκαφαί. Ἔργα τῆς ἀρχαϊότητος σπουδαῖα καὶ μνημεῖα περιφανῆ ἤχθησαν εἰς φῶς, ἀφ' οὗ ἐπὶ αἰῶνας ὄλους ἐμειναν κεκαλυμμένα ὑπὸ τῆν καὶ ἄγνωστα. Μεταξὺ τῶν ἔργων τούτων πρώτῳ κατέχουσι θέσιν ἡ Νίκη τοῦ Παιονίου καὶ ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλου, τοῦ μεγάλου ἐκείνου τῆς ἀρχαϊότητος καλλιτέχνη. Ὅτι καθιστᾷ ἡμῖν τὸ ἀγαλμα τοῦτο τοῦ Ἑρμοῦ ἔτι πολυτιμότερον εἶναι, ὅτι παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα διετηρήθη ἡ ζωὴ καὶ λαμπρὰ αὐτοῦ κεφαλῆ, φαινόμενον σπάνιον, διότι, ὡς γνωστὸν, τὰ πλείστα τῶν ἐν Ἑλλάδι μέχρι τοῦδε εὐρεθέντων ἀγαλμάτων εἰσὶν ἀκέφαλα. Φαίνεται ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν τὸ ἀγαλμα κατέπεσαν ἀπὸ τῆς θέσεώς του ὁ ὕψωμένος θραχίων προσέβλεπεν ἐν τῇ πτώσει τὴν κεφαλὴν, ὥστε ὁ μὲν θραχίων ἐθραύσθη, ἡ δὲ κεφαλὴ διετηρήθη. Εἰς τὴν εὐτυχὴ ταύτην ἐρεθίστα συμπτῶσιν ὅτι ἀνεσκάφη τὸ ἀγαλμα, ἡ ὠραία κεφαλὴ, καθαρῶς εἰσα ἀπὸ τῶν περιβαλλόντων αὐτὴν χωμάτων, ἐνεφανίσθη ὅποια ἦτο καθ' ἣν ἐσχόνη οἱ σύγχρονοι τοῦ μεγάλου γλύπτου ἐθαύμαζον αὐτὴν. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ Ἑρμοῦ ἦτο μέχρι τῶν γυνάτων σχεδὸν ἀκέραιον· ἐν μεταγενεστέρῃ ἀνασκαφῇ εὐρήθη ὁ εἰς τῶν ποδῶν, ὡς καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ μικροῦ Διονύσου, ὃν κατὰ πᾶσαν πιθανότητά ὁ Ἑρμῆς ἐκράτει ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ αὐτοῦ θραχίονος. Τὰ μὴ εὐρεθέντα τεμάχια ἦσαν αἱ κνήμαι τοῦ ἀγάλματος, ὁ δεξιὸς αὐτοῦ θραχίων καὶ οἱ δύο θραχίονες τοῦ μικροῦ ἀγάλματος τοῦ Διονύσου.

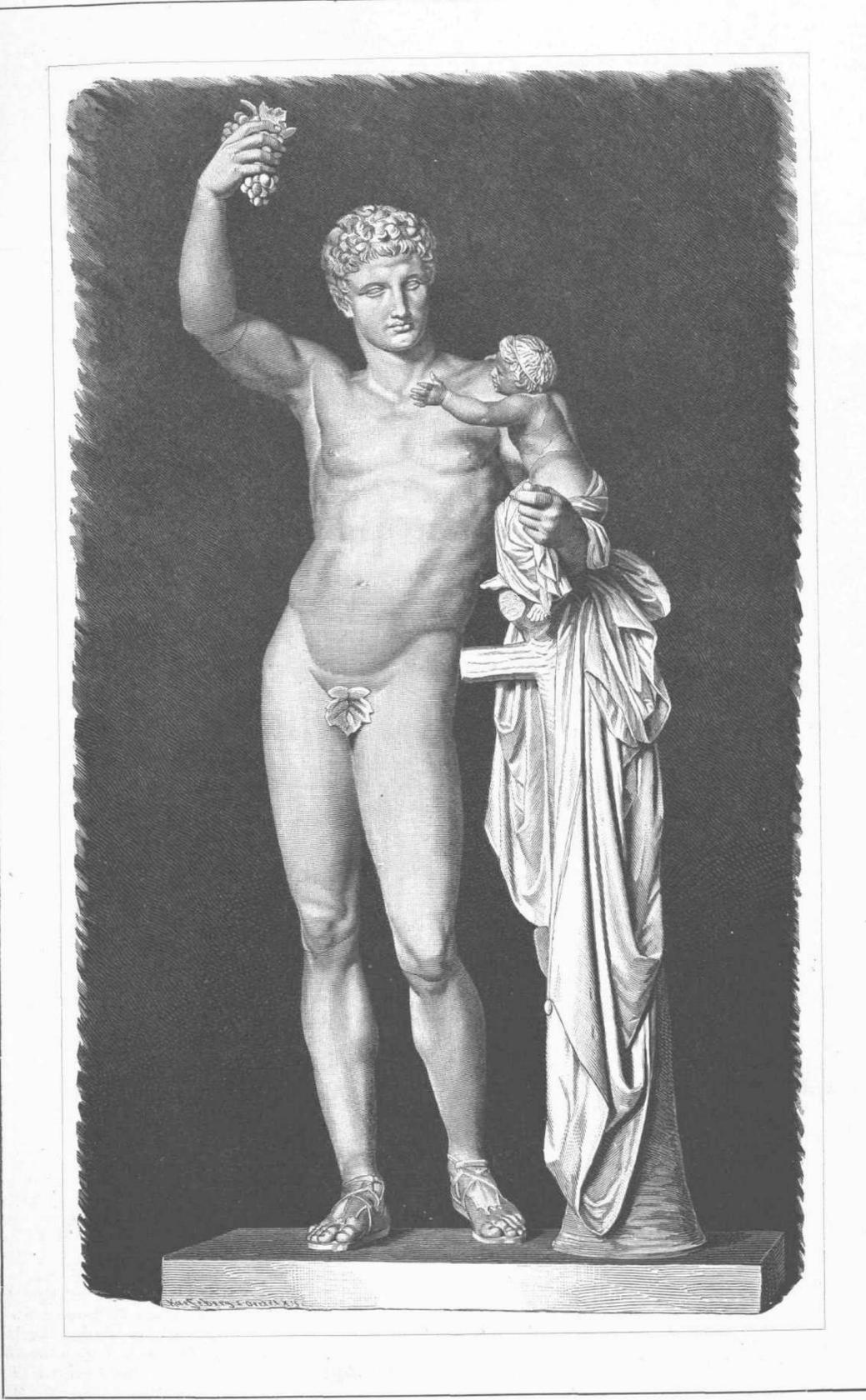
Ἐννοεῖται ὅτι ἅμα οἱ ἀπανταχοῦ ἀρχαιολόγοι καὶ καλλιτέχνη εἶδον τὸ ἀριστούργημα τοῦτο τῆς ἀρχαίας τέχνης ἤρξαντο συζητοῦντες περὶ συμπληρώσεως αὐτοῦ, καὶ οἱ μὲν ἐξέφραζον μίαν γνώμην, οἱ δὲ ἕτεραν. Τὴν συμπλήρωσιν ἀνέλαβεν ὁ ἐν Βερολίνῳ διάσημος γλύπτης καὶ καθηγῆτής Φ. SCHAPER, ὅστις μετὰ ἐμπεριθεῖς μελέτας ἐπελήφθη τοῦ ἔργου καὶ ἔφερεν αὐτὸ ἐπιτυχῶς εἰς πέρας. Ἀπηρτίετο ὁ καλλιτέχνης νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν φαντασίαν τοῦ ἐνδόξου τῆς ἀρχαϊότητος γλύπτου· ἔπρεπε νὰ λάθῃ ὑπ' ὕψιν καὶ τὰς μικροτέρας λεπτομερείας· ἔπρεπε νὰ υποβάλλῃ τὸ ἀγαλμα εἰς ἐξέτασιν καλλιτεχνικὴν καὶ ἀνατομικὴν καὶ ἐν γένει νὰ μελετήσῃ ὅλα τὰ ζητήματα, τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν τέχνην. Οἱ εἰδήμονες, οἱ μέχρι τοῦδε εὐτοχῆσαντες ἐν θαυμάσῳ ἐν προπλάσματι τὸ καλλιτέχνημα, λίαν εὐμενῶς ἐκφράζονται περὶ τοῦ ἔργου, καὶ ἐπαίνους πολλοὺς δαφνίζουσι τῆ ἀναλαβόντι καὶ ἀποπερατώσαντι αὐτὸ.

Θέτων ὁ καθ. SCHAPER εἰς τὴν δεξιάν χεῖρα τοῦ Ἑρμοῦ τὸν θύτρον, πρὸς τὸν ὅποιον ἀπλοῦται ἡ μικρὰ τοῦ παιδὸς χεῖρ, ἐτήρησε πιστῶς γνώμην, ἥτις ὡς πρὸς τὸν Διόνυσον, τὸν θεὸν τοῦ οἴνου εἶναι ἡ φυσικωτέρα, στιριζομένη ἄλλως τε καὶ ὑπὸ ἀναλόγων παραστάσεων. Πραξηρήθη ὑπὸ τινος ὅτι τὸ πρόσωπον τοῦ Ἑρμοῦ ὄφειλε νὰ ἦναι ἐστραμμένον πρὸς τὸν παῖδα· κατὰ τοῦτο ὅμως ὁ SCHAPER παρηκολούθησε τὸν πραξιτέλειον χαρακτήρα, ὅστις ἦδη παρὰ τῶν ἀρχαίων ἀπεδίδετο εἰς τὸν μέγαν γλύπτην. Ὁ Πραξιτέλης ἦτο καλλιτέχνης τῆς φαντασίας καὶ εἶδεν εἰς τὸ βλέμμα τῶν ἀγαλμάτων του τὴν ἔκφρασιν ἐκείνην τὴν αἰσθηματικὴν καὶ παρατηρητικὴν, ἥτις ἐμφαίνει τὰ ἐσωτερικὰ τῆς ψυχῆς αἰσθήματα, τὰ παρέχοντα τῆ ὀφθαλμῶ ἀφηρημένον τι καὶ οὕτως εἰπεῖν ἰδεῖσθαι. Τοῦτο ἴδιως παρετηρεῖται εἰς τὰς νεανικὰς μορφὰς τοῦ Πραξιτέλους· παρίσταντο αὐταῖ ἐν ὅλῃ τῇ λαμπρῇ τῆς νεότητος γοήτρῳ μὲ τὴν ἔκφρασιν ἐκείνην τὴν ψυχικὴν, ἥτις παραβλέπουσα τὰ περιτοιοῦντα ἀντικείμενα ἀκολουθεῖ ἴδιαν σειράν σκέψων καὶ αἰωρεῖται τρόπον τινὰ ἀπὸ τῆς γῆς ταίνοσα πρὸς ἀνώτερον, ἰδεῖσθαι τέρατα. Ζήτημα εἶναι ἀκόμη ἂν ὁ Ἑρμῆς ἐκράτει ἐν τῇ ἀριστερῇ χεῖρὶ, δι' ἣς περιβάλλει τὸ θρέφος, τὸ κηρύκιον αὐτοῦ· ὁ συμπλήρωσας τὸ ἀγαλμα καλλιτέχνης παραδέχεται τὴν γνώμην ὅτι τὸ κηρύκιον τοῦτο, τὸ σύμβολον τοῦ Ἑρμοῦ, ἔλειπε, καὶ ἐξηγεῖ τὴν συστολὴν τῶν μυῶνων τῆς χειρὸς διὰ τῆς πίεσεως, ἣν ἐξασκεῖ ἐπὶ τοῦ θραχίονος τὸ σῶμα τοῦ παιδός. Ἰσως ἐπισταμένη ἐξέτασις τοῦ πρωτοτύπου ἡδύνατο νὰ φέρῃ νέον φῶς ἐπὶ τοῦ δυσχεροῦς τούτου ζητήματος.

Ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἀγάλματος τοῦ Ἑρμοῦ ἀποπερατώθη πρὸ ὀλίγων μῶλις ἡμερῶν, καὶ προσεχώρις θέλει φωτογραφηθῆ. Εὐτοχῆς λογίζομεθα δυνάμενοι νὰ δημοσιεύσωμεν σήμερον τὴν εἰκόνα ταύτην πεποιοῦτες ὅτι μεγάλως θέλοισιν εὐχαριστηθῆ οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν ἐν τῶν ἀριστουργημάτων τῆς ἀρχαϊότητος, ὃ ἡ ἀνακαλύψις εἶναι ἔργον τῶν τελευταίων τούτων ἐτῶν.

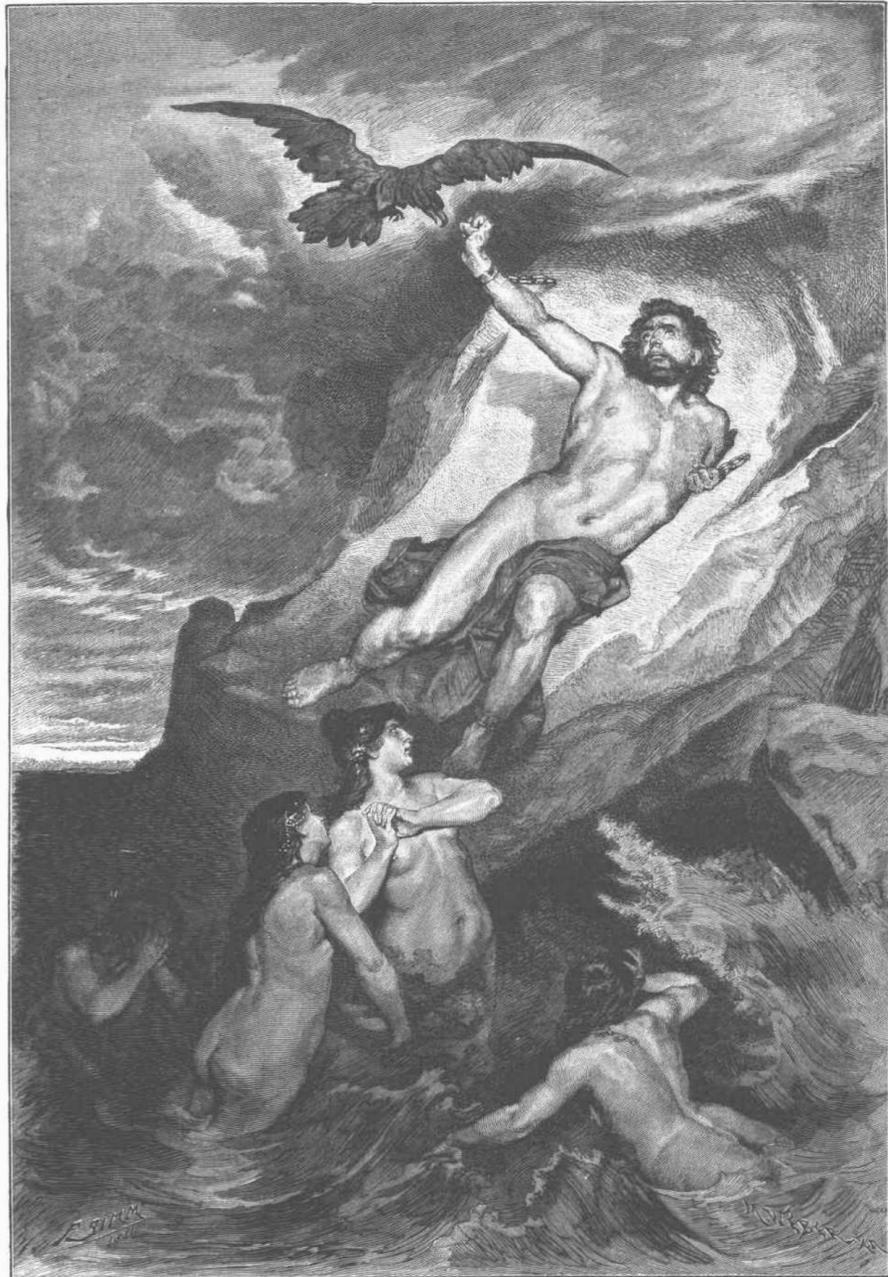
ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ.
(ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ.)

Πρὸ ἑκατὸν ἀκριβῶς ἐτῶν, τῆ 1783, ἐξεδόθη ἐν Παρισίοις βιβλίον, φέρον τὸν τίτλον “De l'electricité des végétaux,” καὶ πραγματευόμενον περὶ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ηλεκτρισμοῦ ἐπὶ τῶν φυτῶν. Συγγραφεὺς αὐτοῦ ἦτο ὁ ἀββᾶς Βερτολῶν. Ἀλλὰ δὲν ἦτο τοῦτο τὸ πρῶτον σύγγραμμα, τὸ πραγματευόμενον περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ἦδη τριάκοντα ἔτη πρότερον οἱ περὶ τὸν ηλεκτρισμὸν ἀσχολούμενοι εὗρον ὅτι ὁ ηλεκτρισμὸς συντείνει καὶ ἐπιταχύνει τὴν ἀνάπτυξιν τῶν φυτῶν. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἀγωγῆς πεπληρωμένου θετικῆς ηλεκτρισμοῦ σπῆροι διάφοροι ἐθλόσθησαν ταχύτερον καὶ ἄνθη, οἷον ὀκινίθου, νάρκισσοι κ. τ. λ., ἤθησαν ταχύτερον ἢ ἐν ὁμαλαῖς περιστάσεσιν. Ὅτι, ὅμως κυρίως διακρίνει τὸ βιβλίον τοῦ Γάλλου ἀββᾶ εἶναι ἡ πρακτικὴ αὐτοῦ τάσις. Ὁ Βερτολῶν δισχολίζεται, καὶ κατὰ τοῦτο συμφωνεῖ πρὸς ἅπαντας τοὺς συναδέλφους του, ὅτι ὁ ἐλευθερος, ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ ἐνουπάρχων καὶ ἐν στιγμαῖς θυελλῆς ἐπαισθητὸς ηλεκτρισμὸς εἶναι ἰσχυρὰ δύναμις ἐπενεργούσα ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν. Ἀναφέρει δὲ καὶ πολλὰς αὐτοῦ δοκιμὰς καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν. Διὰ τῆς ἐπιρροῆς θετικοῦ ηλεκτρισμοῦ, ὅστις ἐν διακεκομμένην γοήτρῃ εἶναι

Ο ΕΡΜΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ.
(Κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ καθηγῆτοῦ SCHAPER.)

Ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ.
(Τοιχογραφία ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς Τιφλίδος.)

ΚΑΛΥΤΗ ΤΩΝ ΕΙΧΩΡΙΩΝ.
(Ἐκ τῆς περιόδου Ἰουναύχ.)

τρείς άνδρες εξήλθον τής σκηνής του στρατηγού. 'Ο μόν ήτο αυτός ο 'Αλέξης Στρατηγόπουλος, και οι συνοδευόντες αυτόν ήσαν ο μικρόσωμος Κουτριτζάκης, ο τών θελοντων άρχηγός, και ο Γλαβάτος, ο υπό τὸ ὄνομα του γέροντος 'Ανδρονίκου γνωστός ὀδηγός.

— Λοιπόν, ἀρώτησεν ὁ στρατηγός τὸν Κουτριτζάκην ταπεινῇ τῇ φωνῇ· ἡτοιμάσατε τὰ πάντα μετὰ τοῦ Γλαβάτου;

— Ναι, στρατηγέ, ἀπήντησεν ὁ ἐρωτηθεὶς πλησιάζων. Μετὰ τοῦ Γλαβάτου περιήλθοντες ὅλας τὰς σκηνάς καὶ ἐξελέξαμεν μετὰ τῶν ὀπλιτῶν σου τριάκοντα ἄνδρας, ὧν ἔχει ἀνάγκην ὁ Γλαβάτος. Περιέρχον ὅμως εἶναι, ὅτι ἡ ἐκλογή αὐτῆ προσέκρουσεν εἰς πολλὰς δυσκολίας.

— Τί λέγεις; ἀνέκραξεν ὁ Στρατηγόπουλος σταματῶν. Δυσκολίας; Δὲν σ' ἔννοῶ. Ἦτο δύσκολον μετὰ τῶν ὀπλιτῶν ἀνδρῶν νὰ ἐκλέγητε τριάκοντα;

— Ἡ δυσκολία ἦτο, ἀπήντησεν ὁ ἐθελοντής, ὅτι ἅμα οἱ ὀπλιταὶ σου ἔμαθον ὅτι πρόκειται περὶ τολημῆρος ἐπιχειρήσεως (διότι κατὰ τὰς διαταγὰς σου ἀπεκρῦψαμεν τὸ σχέδιον), πάντες σύσσωμοι συνωθῶντο περὶ ἡμᾶς ζητούντες νὰ προσληφθῶσι· μόλις καὶ μετὰ δίνας καταθρόνισαμεν νὰ τοὺς πείσωμεν ὅτι δὲν ἔχομεν ἀνάγκην πλέον τῶν τριάκοντα.

— Εἰς τοῦτο ἀναγνωρίζω τοὺς ἀνδρείους μου στρατιώτας! εἶπεν ὁ Στρατηγόπουλος ὕψων ὑπερηφάνως τὴν κεφαλὴν.

— Ἀπερσιάζαμεν λοιπόν, ἐξηκολούθησεν ὁ Κουτριτζάκης, ν' ἀφύσσομεν τὴν ἐκλογὴν εἰς τὴν τύχην. Ὁ Γλαβάτος ἐπενόησεν ἀπλούστατον μέσον, δι' οὗ ἠδυνήθημεν νὰ κάμωμεν τὴν ἐκλογὴν. Ἐλαβεν ὀκτακοσίους λευκοὺς κύβους ἐξ ἔλαιου, μετὰ τοὺς ὁποίους παίζουσι οἱ στρατιῶται ἐν ὥραις σχολῆς, καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἐξ αὐτῶν ἐγράψατε διὰ μαύρης γραφίδος σταυρόν· εἶτα ἔθεσε τοὺς κύβους ὅλους ἐντὸς θεματικῆς σάκκου, καὶ προσεκάλεσεν ἕνα ἕνα τοὺς στρατιώτας νὰ ἐξαγάγωσιν ἕνα κύβον· οἱ δὲ τριάκοντα στρατιῶται οἱ λαβόντες τοὺς κύβους μετὰ τὸν σταυρὸν ἦσαν οἱ προωρισμένοι νὰ συνοδεύσωσι τὸν Γλαβάτον.

— Καλὴ ἡ ἐπινοήσις! εἶπεν ὁ στρατηγός· δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου πᾶσα ἐλύθη διαφορά.

— Ἦδη δὲ οἱ ὑπὸ τῆς τύχης ἐνοηθέντες τριάκοντα περιμένοντες ἔνοπλοι εἰς μικρὰν ἐνταῦθεν ἀπόστασιν τὰς περαιτέρω διαταγὰς σου.

— Ἄς ἀπεύσωμεν λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς, εἶπεν ὁ Στρατηγόπουλος, ἐξακολουθῶν μετὰ τῶν δύο ὀπαδῶν του τὴν πορείαν.

Φθάσαντες εἰς μικρὸν ὕψωμα εἶδον ἀνθρωπίνους τινὰς σκιάς. Ἦσαν οἱ τριάκοντα ἐκλεκτοί, οἵτινες ἅμα ἰδόντες τὸν στρατηγὸν των παρετάχθησαν ἐν μιᾷ γραμμῇ ὅπως ἀκούσωσι τὰς διαταγὰς του.

— Τέκνα μου, εἶπεν ὁ Στρατηγόπουλος πλησιάζων, ἐξ ὅλων τῶν συντρόφων ὑμῶν, σὰς ἠνύχησεν ἡ τύχη. Πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως ἀπαιτούσης καὶ περισπῶν καὶ θάρρους· δὲν πρόκειται περὶ κατοπεύσεως ἄλλῃ, ὡς πολλὰκις ἐπεχειρήσατε κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας· σήμερον τὸ ἔργον εἶναι σοβαρὸν. Ὑπὸ τὴν ὄψιν ἡμῶν τὸ πεπειραμένον τοῦτο καὶ ἀτρόμητον ἀνδρὸς (καὶ ὁ Στρατηγόπουλος ἔδειξεν τὸν Γλαβάτον) θέλετε εἰσεῖσαι κατὰ τὴν νύκτα ταύτην εἰς τὴν πόλιν. Μεγάλῃ ἡ τοιαύτῃ τιμῇ δι' ὑμᾶς προσέξατε νὰ φανῆτε ἔξω αὐτῆς. Περιττὸν εἶναι νὰ σὰς ὑπενομήσω ὅτι ὀφείλατε νὰ τιμῆσθε τὰ ἑλληνικὰ ὄπλα. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι τὸ αἶσθημα τῆς τιμῆς εἶναι ζωηρὸν ἐν ὑμῖν, διὸ καὶ περιμένω παρ' ὑμῶν τυφλὴν ὑποκοίτην εἰς τοὺς λόγους τοῦ ὀδηγοῦ. Ἀναλογισθεὶτε ὅτι ἡ ἐλαχίστη ὑμῶν παρακοή δύναται νὰ ἐπιφέρει

τὰς ἐλευθεριώτερας συνεπείας διὰ τὸν αὐτοκράτορα ἡμῶν καὶ δι' ἡμᾶς ὅλους. Περισκεψθεὶς λοιπὸν καὶ θάρρος· περισκεψθεὶς μὲν, διότι ὅτι πρόκειται νὰ γείνη πρέπει νὰ γείνη ἐν ἄκρῃ μυστικότητι καὶ ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς νυκτός, θάρρος δὲ, διότι ὅτι ὀφείτε καὶ ἂν συμβῆ πρέπει νὰ ἔχητε εἰσένομοι νὰ θυσιάσθε τὴν ζωὴν σας. Τέκνα μου, πέποιθα ἐφ' ὑμῖν, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ὅλοι θέλετε ἐκπληρώσει τὸ καθήκον ὑμῶν ὡς ἐμπέπει εἰς παλαιὸς στρατιώτας. Χαίρετε! Καλὴν ἐντάμωσιν αὐριον ἐντὸς τῆς πόλεως!

Οἱ στρατιῶται ὕψωσαν τὰ ὄπλα εἰς σημεῖον σεβασμοῦ καὶ ὑποταγῆς εἰς τὸν ἀρχηγόν των. Ἦσαν οἱ τριάκοντα ὀπλιταὶ ἄνδρες στιβαροὶ καὶ παλαιοὶ στρατιῶται, ὑποστάντες ἑπαινετημένους κινδύνους καὶ πολέμους ἐπὶ τῶν Στρατηγόπουλον καὶ κατὰ τῶν Βουλγάρων καὶ ἐν τῇ πεισματώδει καὶ αἱματηρῇ πολέμῳ κατὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἡπείρου. Σιωπηλοὶ ἴσταντο τώρα ἐνώπιον τοῦ στρατηγοῦ των, προσβλέποντες πρὸς αὐτόν. Ἡ σιωπὴ αὐτῆ καὶ τὸ βλέμμα ἐνεφαίνον ἀρκούντως πόσῃν ἡθάρδιον ὑπερηφάνειαν δυνάμει καὶ πάλιν νὰ δικαιώσωσιν ἢ ὁ στρατηγός των εἶχε πρὸς αὐτοὺς ἐμπιστοσύνην.

— Γλαβάτα, εἶπε μετὰ τινὰς στιγμῆς ὁ Στρατηγόπουλος πρὸς τὸν γέροντα Ἀνδρονίκον· ἄγετε ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου! Μὴ ληρημοσύνη εἶναι ὑπερηφάνεια νὰ ἐκτελέσῃς, καὶ συλλογίσου ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ αὐτοκρατορικὸς τοῦ Βουλγαρίου θρόνος διατελεῖ ἐμπειπιστευμένος εἰς σὲ καὶ μόνον.

— Στρατηγέ, ἀπήντησεν ὁ γέροντος σοβαρῶς· αὐριον ἢ ὁ τρισεπίστος ἡμῶν βασιλεὺς θὰ τελέσῃ τὴν προσηχὴν του ἐν τῇ ναφ' τῆς Ἁγίας Σοφίας ἢ ὁ Γλαβάτος δὲν θὰ ἦναι πλέον μετὰ τῶν ζώντων!

Ἐν ὧν ὁ Στρατηγόπουλος παρακολουθεύμενος ὑπὸ τοῦ Κουτριτζάκη διηρῶντο πάλιν πρὸς τὸ στρατόπεδον, ὁ Γλαβάτος ἡτοιμάζετο μετὰ τοὺς ὀπαδοὺς του διὰ τὴν ἐπικινδύνον αὐτοῦ ἐπιχειρήσιν.

Θέλωμεν ἀφήσει τὸν Ἑλληνα αὐτοκράτορα ἐν τῇ σκηνῇ του, ἔνθα εἶδει τὰς περαιτέρω διαταγὰς του· θέλωμεν ἐπίσης ἀφήσει τὸν μικρὸν Κουτριτζάκην ἐξηγούοντα τῇ στρατηγῇ τὸ σχέδιον τῆς πόλεως καὶ περιγράφοντα αὐτῷ τὴν θέσιν τοῦ φρέατος τοῦ Ἀστρονόμου καὶ τὴν πρὸς τ' ἀνάκτορα ἄγρουν ὁδόν, καὶ θέλωμεν παρακολουθῆσαι τοὺς ὑπὸ τὸν Γλαβάτον ἄνδρας διευθυνομένους πρὸς τὸ φρέαρ, δι' οὗ πρόκειται νὰ εἰσεῖδωσιν εἰς τὴν πόλιν.

Μόλις ἀπήλθον ὁ Στρατηγόπουλος καὶ ὁ Κουτριτζάκης, ὁ γέροντος Ἀνδρονίκος εἶπε πρὸς τὸ μικρὸν του στήθος.

— Σὰς συνιστῶ, τέκνα μου, ἄκραν σιωπῆν, ὅχι διότι ὑπάρχει φόβος προδοσίας· οἱ φίλοι καὶ ὀπαδοὶ τῶν Λατίνων δὲν εἶναι τόσο πολλοί, ὥστε νὰ ἦναι ἐπιφύβοι· ἀλλὰ μόνον ὅπως ἀποφύγωμεν περικεῖται τὴν αἵματῶσιν. Ὁ σκοπός μας εἶναι νὰ εἰσελθῶμεν ἀπαρατήρητοι εἰς τὸ φρέαρ, ἀπαρατήρητοι νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ὑπόγειον στοῶν καὶ ἀπαρατήρητοι ὡσαύτως νὰ πλησιάσωμεν εἰς τὴν χρυσὴν πόλιν, ἢν θ' ἀνοίξωμεν εἰς τοὺς συντρόφους ἡμῶν. Ἰδοὺ ὅλον τὸ μυστικὸν τῆς νυκτερινῆς ἡμῶν ἐπιχειρήσεως. Εὐχολοῦν εἶναι τὸ ἔργον ἂν ἐκτελεσθῇ καταλλήλως, ἀλλὰ πλῆρες κινδύνων καὶ κακῶν συνεπειῶν ἂν δὲν ἐκπληρώσωμεν εὐσυνειδίχτως τὸ καθήκον ἡμῶν.

— Ὅδηγῆσέ μας, γέροντος Ἀνδρονίκε! ἀπήντησεν εἰς τῶν στρατιωτῶν, ὅστις ἔνεκα τῆς πολυχροניתῶς αὐτοῦ ἐν τῇ στρατῷ ὑπερσείας προσεβόρουν κατεῖχε μετὰ τῶν συστρατιωτῶν του θέσιν. Ὅδηγῆσέ μας καὶ θὰ ἰδῆς, πῶς θὰ ἐκτελέσωμεν τὸ ἔργον!

Ὁ Γλαβάτος ἐπέβη ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ μικροῦ ἀποσπάρατος καὶ διηρῶντο πρὸς τὸ "χρυσὸν φρέαρ". Εἶπομεν ἦδη ἄνωτέρω, ὅτι τὸ στρατόπεδον τοῦ Στρατηγόπουλου ἔκειτο ἐπὶ λόφου· μικρὰ στενωπὸς καθέρχετο διὰ πυκνοῦ ἄλσους πρὸς τὴν πεδιάδα. Διὰ τῆς στενωπῆς ταύτης ὀδήγησεν ὁ γέροντος Ἀνδρονίκος τοὺς ὀπαδοὺς του, ὡς ἄνθρωπος γνωρίζων καλῶς τὴν ὁδόν καὶ ἐν μέσῳ σκότους· σιωπηλῶς προσπορεύετο, καὶ σιωπηλῶς ἠκολούθουν αὐτὸν οἱ ὀπλιταί. Μετὰ ἡμίωρον ὁδοπορίαν ἐστάθη αἶψις ὁ ὀδηγός καὶ ἔνευσε τοῖς στρατιώταις νὰ σταθῶσιν. Εὐρίσκοντο πλησίον φρέατος. Ὁ Γλαβάτος ἐξήγγαγεν ἐκ τοῦ θεματικῆς σάκκου, ὃν ἔφερεν ἐπὶ τῶν ὤμων του, μακρὸν σχοινίον, τὸ ὁποῖον προσήρμωσα μετὰ πολλὰς προσοχῆς εἰς τὸ χεῖλος τοῦ φρέατος, ἀφήσας τὴν ἄλλην ἄκραν ἐντὸς τοῦ φρέατος. Εἶτα δὲ στραφεῖς πρὸς τοὺς στρατιώτας εἶπε σχεδὸν ψευδίζων·

— Δι' αὐτοῦ τοῦ σχοινίου θὰ κατέλθω εἰς τὸ φρέαρ· ἅμα δὲ ὑμεῖς ἴδαστε ἐν τῇ θάβῃ τοῦ φρέατος φῶς, ἀκολουθήσατέ με ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον· θὰ σὰς περιμένω. Τὸ φρέαρ εἶναι ἔξωρον καὶ τὸ σχοινίον δυνατόν.

Καὶ ὁ ἐδωμοκλονοῦντος ἀνὴρ ἐπήδησεν μετὰ νεανικῆς ταχύτητος καὶ εὐκαμψίας ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ φρέατος, ἤρπασε τὸ σχοινίον καὶ ἐν βροπῇ ὀφθαλμοῦ ἐγένετο ἄφαντος ἐντὸς τοῦ φρέατος. Οἱ στρατιῶται ἴσταντο περιμένοντες τὸ σημεῖον. Μόλις παρήλθον ὀλίγαι στιγμαὶ καὶ εἰς τὸ βάθος τοῦ φρέατος ἐφάνη ὡς μικρὸς ἀστὴρ. Ἦτο τὸ σημεῖον. Οἱ στρατιῶται ἀνέδρασαν ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον τὸ χεῖλος τοῦ φρέατος καὶ κατέβησαν διὰ τοῦ σχοινίου. Ἰδοὺ ὁ Γλαβάτος εἶπεν καὶ ὁ τελευταῖος ὀπλιτῆς εὐρίσκειτο ἐντὸς τοῦ φρέατος ὕψους τὴν δάδα του καὶ εἰσεῖδοντες δεξιὰ εἰς τὴν στενὴν, ὑπόγειον στοῶν. Ἐν ἀρχῇ ἡ στοὰ ἦτο τόσο στενὴ, ὥστε μόλις ἠδύνατο νὰ διέλθῃ ἄνθρωπος, καθήκοντος ὅμως ἐγένετο εὐρυχωρότερα καὶ ἡ διάβασις καθίστατο εὐκολωτέρα.

Εἰς τινὰ μέρη ὕψου τῆ ὀρορῆ σχηματίζουσα ὡς εἶδος θόλου· ἀλλαχθὺ πάλιν ἡ στοὰ ἦτο λελαϊσμένη ἐν τῇ ἐπιχωμαμένῳ ὄρει. Ὁ γέροντος ὀδηγὸς ἐγνωρίζεν ἀκριθῶς τὴν ὁδόν καὶ κρατῶν ὕψηλῃ τὴν δάδα ἔδεισαν ἀπροσκόπως. Τέλος ἔφθασαν εἰς μέρος ἔνθα ἀποτόμως διακόπτετο ἡ στοὰ, καὶ ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς των εἶδον λάμποντας τοὺς ἀστέρους. Ὁ Γλαβάτος ἔσθεσε τὴν δάδα του, καὶ εἶπε·

— Τώρα εὐρισκόμεθα εἰς τὸ φρέαρ τοῦ Ἀστρονόμου, δηλαδὴ εἰμεθα ἐντὸς τῆς πόλεως. Τώρα θ' ἀναβῶ πρῶτος νὰ στερεώσω τὸ σχοινίον. Σημειώσατε ὅμως καλῶς τὸ ἔζη. Ἄν ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας δὲν ἔβλεπετε καταρχόμενον πάλιν τὸ σχοινίον, ἤξουρθετε ὅτι ὁ γέροντος Ἀνδρονίκος ἔπεσε ὑπὲρ πατρίδος καὶ δεηθῆτε ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· οἱ δὲ ἀμέσως ἀνάψατε τὴν δάδα καὶ διὰ τῆς αὐτῆς στοῆς ἐπιστρέψατε εἰς τὸ στρατόπεδόν σας καὶ διηγήθητε εἰς τὸν ἀρχηγόν σας τὰ συμβάντα.

Ὁ Κουτριτζάκης θὰ σκεψθῇ περὶ ἐπιτυχιστέρας δευτέρας ἀποπειράς.

Εἶπων ταῦτα ὁ γέροντος ἤρπασε βοθηθῶμενος ὑπὸ χειρῶν καὶ ποδῶν ν' ἀναρριχᾶται. Οἱ στρατιῶται ἴσταντο περιμένοντες. Τὰ πάντα ἦσαν ἄσχετα καὶ τὴν ἡμέραν τμήτην ἐξήγουν οἱ ἀπλοῖοι ἐκεῖνοι ἄνδρες ὡς καλὸν οἰωνόν. Τέλος εἶδον καταρχόμενον τὸ ἀνοσημὸν περιμένοντον σχοινίον καὶ ἐπέσθην ὅτι ὁ ὀδηγός των εἶχε φθάσει σφῶς καὶ ἀβλαβῆς· εὐθὺς ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἀναρριχῆθησαν διὰ τοῦ σχοινίου καὶ μετ' ὀλίγων εὐρέθησαν πάντας πλησίον τοῦ γέροντος, ὅστις καθήμενος παρὰ τὸ φρέαρ περιμένεν αὐτούς.

Ὁ Γλαβάτος καὶ οἱ ὀπαδοὶ του εὐρίσκοντο

ἐν τῇ μέσῳ μικρᾶς πλατείας, ἀπὸ τῆς ὁποίας στεναὶ ὁδοὶ διηρῶντο πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως. Αἱ προσόψεις τῶν ἐπὶ τῆς πλατείας καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς οἰκιῶν ἦσαν ἐστραμμέναι, κατὰ τὴν τότε ἐπικρατούσαν συνήθειαν, πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν αὐλήν, ὥστε αἱ ὁδοὶ περιστοιχίζοντο ὑπὸ ὕψηλων αὐλοτοίχων, ἔνθα εὐρίσκειτο ἡ πόλις τῆς εἰσόδου.

Ἡ νύξ ἦτο σκοτεινὴ καὶ ἄκρα ἐπεκράτει ἡρῶν, διακοπτομένη μόνον ὑπὸ τῶν φωνῶν τῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς πεινῶν, ὅστινες ἀνήγγελλον τὴν προσέγγισιν τῆς ἡμέρας. Ὁ Γλαβάτος βίβας βλέμμα ταχὺ ἐπὶ τῆς πλατείας εἰσέβηεν εἰς μίαν τὸν στενωπὸν καὶ σκοτεινότερον ὁδὸν· εἰς τὴν ἄκραν τῆς ὁδοῦ ταύτης ὑπῆρχε δευτέρα μικρὰ πλατεία, ἀπέναντι τῆς ὁποίας ἐφαίνετο μεγάλῃ πόλιν. Ἦτο ἡ πόλις αὕτη "ἡ χρυσὴ λεγομένη πόλις", μία τῶν πολλῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως πυλῶν. Εἰς ὀλίγων ἡμερῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης ἔκειτο μικρὰ, μεμονωμένη οἰκία, πρὸς τὴν ὁποίαν διηρῶνθη ὁ Γλαβάτος. Φθάς πρὸ τῆς θύρας καὶ προχωρήσας ὀλίγα βήματα ἔκρουσεν ἐλαφρῶς αὐτήν.

Ἡ θύρα ἠνεώχθη καὶ αὐτὸς εἰσῆλθε μετὰ δύο ἐκ τῶν στρατιωτῶν. Ἐν τῇ διαδρόμῳ εὐρέθησαν ἐνώπιον ἀνδρῶς, ὅστις ἠρώτησεν αὐτοὺς τίνας ἦσαν καὶ τί ἐζήτηον ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ τῆς νυκτός. Ὁ ἀνὴρ ὅσους ἦτο ὁ Τουσό, ὁ Γάλλος αἰχμάλωτος, τῷ ὁποίῳ, ὡς εἶδομεν ἐν τινι τῶν προλαβόντων κεφαλαίων, ὁ Παλαιολόγος εἶχε χαρίσει τὴν ζωὴν.

— Ἦλθωμεν, ἀπήντησεν ὁ Γλαβάτος ταπεινῇ τῇ φωνῇ, ὅπως σοὶ ἐνθυμίσωμεν τὴν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἡμῶν, δοθείσαν ὑπόσχεσιν, καὶ ζητήσωμεν παρὰ σοῦ τὰς κλειδας τῆς "χρυσῆς πόλεως".

— Πῶς; ἀπήντησεν ὁ Τουσό. Δύναμαι νὰ παραδώσω τὰς κλειδας ταύτας εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα;

— Τοῦτο θὰ σοὶ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶμεθα οἱ πρῶτοι τυχόντες, καὶ ὅτι ἐνεργούμεν κατὰ τὰς δοθείσας ἡμῖν διαταγὰς, ἀπήντησεν ὁ γέροντος ἐπιδεικνύων τῷ Γάλλῳ πολυτίμον δακτύλιον.

Ὁ Τουσό ἔλαβε τὸν δακτύλιον, καὶ τὸν ἐξήτασεν ὑπὸ τὸν ἄμυδρον φῶς μικρᾶς λυχνίας, κρημαμένης ἀπὸ τοῦ τοίχου τοῦ στενοῦ διαδρόμου. Ὁ δακτύλιος ἔφερε τὸ στέμμα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοκράτορος Παλαιολόγου. Μετὰ λεπτομερῆ ἐξέτασιν ὁ Τουσό ἀπέδωκε πάλιν τὸν δακτύλιον εἰς τὸν γέροντα, εἰπὼν μετὰ λεπτοῦ ἐριωνικῆς μειδιήματος.

— Ἡ ἀπομίμησις τοιοῦτου δακτυλίου δὲν εἶναι πράγμα δύσκολον, καὶ οἱ χρόνοι ἦσαν διὰ τοὺς τυχοδιώκτας εὐνοϊκοί. Λάβε τὸν δακτύλιόν σου, γέροντος· δὲν εἶναι δι' ἐμὲ ἀρκετὴ ἀπόδειξις.

— Πῶς; εἶπεν ὁ Γλαβάτος ζωηρῶς. Ἐλησμονήσας τὰς μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος συμφωνίας σου;

— Τὶ συνεφώνησα μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Παλαιολόγου, καὶ τί ὑπεσπέρησιν αὐτῷ, ἀπήντησεν ὁ Τουσό, εἶναι ἔργον μου, οὐδὲ ἔχω ἀνάγκην μεσίτου.

— Λοιπὸν δὲν θέλεις νὰ μᾶς παραδώσῃς τὰς κλειδας τῆς πόλεως; ἠρώτησεν ὁ Γλαβάτος μετ' ἐπιμονῆς φωνῇ.

— Βεβαίως ὄχι, καὶ ἂν τὰς εἶχον, ἀπεκρίθη ὁ Γάλλος ὕψων τοὺς ὄμους. Ἀλλὰ τὰς κλειδας δὲν ἔχω πλέον εἰς τὴν ἔφευσιν μου· ὁ αὐτοκράτωρ Βαλδουίνος, ὅστις ἀπὸ τινος ἐγένετο εἰς ἄκραν φιλόσοπος, κρατεῖ μόνος τὰς κλειδας, οὐδὲν ἔ' ἐμπιστεύεται αὐτάς.

— Ἐυδύσασαι, ἄθλια! ἀνέκραξεν ὁ Γλαβάτος ὄργιστος. Ἐβλεπεν ὁ Γλαβάτος ὅτι ὁ πολυτίμος χρόνος παρήρχετο εἰς ματαιὰς συζητήσεις, καὶ

μετὰ φρίκης ἐσυλλογίζετο ὅτι ἡ ἐπερχομένη ἡμέρα ἔμεταίω τὴν ἄλιν ἐπιχειρήσιν.

Εἰς τὴν προσβολὴν τοῦ γέροντος οὐδὲν ἀπήντησεν ὁ Τουσό, ἀλλὰ προτεινὰς τὰς χεῖράς του ἐξήγγησε ν' ἀποβῆθῃ τὸν Γλαβάτον καὶ διὰ τῆς ἀνοικτῆς θύρας νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν ὁδόν. Ἀλλὰ ταχὺς ὡς ἀστραπὴ ὁ γέροντος ἐξήγγαγεν ἐκ τῆς ἴωνης λεπτὸν καὶ ὀβυ ἐγγχειρίδιον, καὶ κρατῆσας διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὸν φεύγοντα ἀπὸ τοῦ ἀπανθῦτου, τῷ ἐνεπέριε τὸ ἐγγχειρίδιον εἰς τὸ στήθος.

— Ἰδοὺ ἡ ἀμοιβὴ σου, προδότη! ἀνεβόησεν.

Ὁ Γάλλος ἔπεσε νεκρὸς, καὶ ὁ Γλαβάτος βίβας βλέμμα ἀποστροφῆς καὶ μίσους ἐπὶ τοῦ πεσόντος ἔξενε, ἐξήλθε ὁμοίως τῆς οἰκίας καὶ εἶπε πρὸς τοὺς στρατιώτας·

— Τώρα εὐθὺς πρὸς τὴν πόλιν πρὶν ἐξημερώσῃ μόνον ἡ ταχύτης μᾶς σφίξει.

Καὶ ἔπεσαν ὅλοι πρὸς τὴν χρυσὴν πόλιν, ἀδιανοήτως διὰ τὰ προσκόμματα τὰ ὁποῖα ἤθελον ἀπαντήσαι καλ' ὁδὸν καὶ διὰ πᾶσαν ἀντίστασιν. Ἡ πόλις ἔπρεπε ν' ἀνοικθῇ, διότι διὰ τῆς πόλεως ταύτης ἔμελλε νὰ εἰσελθῇ ὁ Στρατηγόπουλος εἰς τὴν πόλιν. Ὅτε ὅμως οἱ ἀτρόμητοι ἄνδρες ἔφρασαν παρὰ τὴν πόλιν εὐρον ὅτι τὰ πράγματα εἶχον λάβε ἄλλην τροπὴν καὶ ὅτι εἶχαν ἐπέβη τῇ ἀρχῇ τοῦ τέλους. Ἡ ἀνοσημολογία τοῦ Στρατηγόπουλου εἶχε ὁμοίως εἰς τὸ σχέδιον ἐκτελέσειν ταχύτερα.

(Ἔπειτα ἡ συνέχεια.)

ΤΕΧΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ.

Ἀρχὴ τῶν γραμματῶσῳμων. Ἐκ Παρισίων ἐτραβῆν τῇ ἐφημερίδι τοῦ Voss ἐν Βερολίῳ τ' ἀκόλουθα περὶ τῆς ἱστορίας τῶν γραμματῶσῳμων. Ἡ ἀρχὴ τῶν γραμματῶσῳμων ἐγένετο κατὰ τοὺς πρώτους ὁμοίους τῆς βασιλείας Λουδοβίκου τοῦ XIV. Ὁρῶμενοι δὲ τὴν γέννησιν των τοῖς αὐλοῖς, ὅστινες προσεκόλλων ἐπὶ τῶν πρὸς τὸν βασιλέα ἐπιστολῶν των τοιαῦτα σημεῖα ἐκ χάρτου, ἵνα αὐτὰ μετενεχθῶσιν ἀμέσως ὑπὸ τῶν βασιλικῶν ταχυδρόμων εἰς τὸ στρατόπεδον ἢ ἀλλαχθῶ. Τῇ 18 Αὐγούστου 1654 ἐδημοσιεύθη τὸ ἐπίμονον διάταγμα· "Γνωστοποιεῖται (on fait savoir) ὅτι ἅπαντες οἱ θέλοντες ν' ἀποστέλλωσιν ἐπιστολάς, γραμμάτια ἢ χειρόγραφα ἀπὸ τῆς μῆς συνοικίας τῶν Παρισίων εἰς τὴν ἄλλην, ἵνα λάθωσι ταχεῖαν ἀπάντησιν δέον νὰ προσκολλῶσιν ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν των γραμματίδιον μετὰ τῶν λέξεων "port paye", ὅπερ γραμματίδιον ὅμως τοιουτοτρόπως δέον νὰ τίθεται, ὥστε νὰ δύνηται νὰ ἐλεπῇ αὐτὸ ὁ ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος, κλπ.". Τὰ γραμματίδια ταῦτα ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν καὶ τὰ σημεῖα τῶν αὐλικῶν δυνάτων νὰ θεωρηθῶσι τολλάγιστον διὰ τὴν Γαλλίαν ὡς τὰ πρῶτα "timbres poste".

Σιδηροδρομικαὶ τροχιαὶ ἐκ χάρτου. Πρὸς τοὺς ὁσημέραι εἰς χρῆσιν τιμειμένους ἐκ χάρτου τροχοὺς τῶν σιδηροδρομικῶν ἀμαξῶν ἀντιπαρατάσσουσιν ἦδη ἐν Ἀμερικῇ καὶ τροχιάς ἐ

Ἡ ὄχθη εἶναι πλήρης κορμῶν δένδρων καὶ κλαδῶν ξηρῶν. Οἱ Ἴνδοι εἰσὶν ἀπολοι, ἕπερ ἀποδεικνύει ἐξ ὑπαρχῆς τὰς εἰρημικὰς αὐτῶν διαθέσεις. Ἡ φυσιογνωμία των εἶναι γλυκεία, καίτοι προδιόουσα παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις οὐκ ἄλλῃν ὁμοίωσιν ὑποβλήθητος. Ὁμοιάζουσι δὲ κατὰ πάντα πρὸς τοὺς ἐγγχωρίους, οὗς ὁ ἱατρὸς CREVAUX ἀπῆντησεν εἰς προηγούμενας τοῦ ἐκδρομάς. Ὅλοι ἔχουσι τὰς παρειὰς ἐξωγκωμένες, πολλοὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λοζοῦς· οἱ βραχίονές των εἶναι στιβαροί, τὰ δὲ κάτω μέλη των ἰσχνά· τὰ γόνατα ἔχουσι ἐστραμμένα πρὸς τὰ ἔσω ὡς καὶ τοὺς πόδας των. Οὐτε κοσμήματα φέρουσι συνήθως οὔτε χρωματισμόν· παρὰ τινι νεανίᾳ μόνον φαίνεται ὡς κόσμημα περιδέραιον ὁ νεανίας οὗτος ἔχει τύπον ἀσιατικόν. Οἱ Γουαραῶνοι ἔχουσι τὴν κόμην κεκαρμένην, καταπίπτουσαν ὅμως ἐπὶ τοῦ μετώπου μέχρι σχεδὸν τῶν ὤμων. Ἡ ἐνδύμασι των εἶναι ἐκ τῶν ἀπλουστερώων καὶ ἁραιῶν πρὸς τοὺς ἀγριωτέρους τῶν Ἰνδῶν. Ζώνη ἐξ ὑφάσματος θυμακεροῦ καλύπτει τὰ μέλη τῶν ἀνδρῶν καὶ ὑφασμα ἐκ φλοιοῦ τὰ τῶν γυναικῶν. Τὸ ὑφασμα τοῦτο, καλούμενον μαρίμα, εἶναι τὸ αὐτὸ, ἕπερ οἱ Ἴνδοι τῆς Γουαῆνης μεταχειρίζονται διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν σιγαρέτων, καὶ ἕπερ καλοῦσι ταουάρη. Ἐκ τοῦ ὑφάσματος τοῦτου αἱ γυναῖκες τῶν Μιτουά κατασκευάζουσι ὀλόκληρα ὑποκάμισα.

Οἱ Ἴνδοι προσέρχονται ἀπόθως εἰς τὸ πλοῖον τῶν Εὐρωπαϊῶν· τινὲς ἐξ αὐτῶν ὀμιλοῦσιν ὀλίγα Ἰσπανικά. Χαιροῦσι τὰ μάλιστα μολθάνοντες ὅτι τοῖς κομίζονται ὡς ὄψια πελάκει, ξίφη, μάχαιρα, περιδέραια, ἀντικείμενα ὅλα προσφιλέστατα τοῖς Ἰνδοῖς. Ἡ παρῶν τῶν λευκῶν ἀνδρῶν θὰ τοῖς ἦναι ἀρεστὴ μέχρις οὗ λάθωσιν ὅλα τὰ πράγματα, τὰ ὅποια ποθοῦσιν. Ὁ ἱατρὸς τοῖς ἔδωκε μικρὰ τινα ὄψια ὑποσβεθεῖς νὰ διαμείη παρ' αὐτοῖς μίαν ἢ καὶ δύο ἐβδομάδας. Οἱ περιηγηταὶ ἡμῶν ἀποδιβάζουσι τὰ στρώματα των καὶ τὰ μαγειρικά των σκεύη, ἀλλὰ τὰ τρόφιμα ἀφίνοῦσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ἔθθα ὑπὸ τὴν φύλαξιν τοῦ πληρώματος ἔσονται ἐν ἀσφαλείᾳ. Αἱ καλύβαι τῶν ἐγγχωρίων εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατασκευασμέναι ἐπιμελῶς, συγκολληταὶ δὲ ἐκ στεγῆς ἀπὸ φύλλα φοινίκων, στιριζομένης ἐπὶ πασσάλων, ὡς ἐκ τούτου δ' εἶναι ἐκτεθειμένα εἰς τὴν διάρκειαν τῶν ἀνέμων. Τὸ πάτωμα σχηματίζεται ἐκ κορμῶν δένδρων κακῶς καὶ ἀτέχνως προσηρμοσμένων. Ἐπὶ τῶν μεσοδμῶν (πατερῶν) εἰσὶν ἀνηρημένα αἱ κλῖναι καὶ ὅλα τὰ ἀντικείμενα, τὰ ἀποτελοῦντα τὰ ἔπιπλα τῶν κατοίκων. Βέλη καὶ τόξα εἶναι ἐμπεπηγμένα ἐν τῷ φυλλώματι τῆς στεγῆς καὶ ἐν τοῖς στηρίζουσιν αὐτὴν πασσάλοις. Ἐδνόητον εἶναι ὅτι αἱ τοιαῦται κατοικίαι δὲν εὐχαριστοῦσι πολὺ Εὐρωπαϊούς, ἀποφεύγοντας ἐν χέρῳ βερμαίς, τὰς δυνατὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου. Ὁ CREVAUX συνεισισμένος εἰς τὸ ζῶηρόν τοῦτο φῶς δὲν ὑπέφερε πολὺ, ἀλλ' ὁ Μορέν δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρει τὴν μεγάλην ταύτην ἀνανάκλασιν.

Τὸ χωρίον κατέχει θέσιν ἀδενδρῶν ἐν τῷ δάσει. Περὶ αὐτὸ ὕψικον δένδρα ἀποτελοῦσι φράκτιν φυσικὴν καὶ σχεδὸν ἀδιεπέρστον. Ἐν τοσούτῳ ἢ νῦν πλησιάζει· ὁ πλοίαρχος παρεσκεύασε λαμπρὸν δεῖπνον, κατὰ τὸ ὅποιον τὰ φαγητὰ συνοδεύονται ὑπὸ ἀρίστου γαλλικοῦ οἴνου. Μετὰ τὸ δεῖπνον ἕκαστος ἐτοιμάζει τὴν κλινὴν του, ἣν περιβάλλει διὰ κωκωπέου, ὅπως προφυλαχθῆ ἀπὸ τῆς στρατιᾶς τῶν ὀχληρῶν ἐντόμων, τὰ ὅποια τοὺς προσελθόντας ἐνόους θεωροῦσιν εὐπρόσδεκτον τροφήν διὰ τὴν ἀκόρεστον αὐτῶν ἀδηργίαν. Ἡ νῦν εἶναι ἤσυχος, μὴ διακοπτόμενη ἢ ὑπὸ τῶν φωνῶν τῶν θα-

τράχων καὶ τῶν ὀλακῶν τῶν τῶν χωρίων φρουρόντων κυνῶν. Τὴν πρωΐαν πάντες καταγίνονται εἰς τὰς ἐργασίας των· ὁ Μορέν ἐτοιμάζει τὰ φωτογραφικὰ του ἐργαλεῖα· ὁ δὲ CREVAUX ἀρχίζει τὰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν Γουαραῶνων περὶ τῆς φωτογραφίας αὐτῶν. Ἐξολογὸς δὲν εἶναι ἡ ἐξήγησις· ὁ CREVAUX τοῖς ἐπιδεικνύει φωτογραφίας τινὰς, ἅς οὗτοι μετὰ πολλῆς περιεργείας ἐξετάζουσι· τέλος δὴρὰ τινα τοὺς πείθουσι. Τότε τοὺς θέτει κατὰ γραμμὴν, ἄνδρας, γυναῖκας, παιδιά, καὶ ἡ φωτογράφησις ἀρχεται· ἀλλ' ὅλα αἱ προετοιμασίαι, τὸ φωτογραφικὸν ἐργαλεῖον ἐπὶ τῶν τριῶν ἰσχνῶν ποδῶν του, κακαλομένον κατὰ τὸ ἦμισυ ὑπὸ μέλανα μανθῶν, ὁ στρωγύλιος καὶ ἀνοικτός του ἐργαλεῖου ὀφθαλμός, ὁ ποτὲ μὲν πλησιάζων ποτὲ δὲ ἀπομακρυνόμενος καὶ ὅστις φαίνεται ὡς θέλων νὰ βασκάνῃ αὐτοὺς — πάντα ταῦτα ἐπιπερῶσιν ἐπὶ τῆς φαντασίας των. Ὅθεν δυσκολώτατα ἐπιβάλλεται ἡ ἀκίνησις καὶ αἱ πρώται δοκιμαὶ ἀποβαίνουσιν ἀτελεῖς· ἀλλὰ θαμηθῶν οἱ ἄγριοι ἐξοικειοῦνται καὶ μάλιστα ἀφ' οὗ θλίπουσιν ἐπιτυχῆ τινα δοκίμια, καὶ τέλος ἐρίζουσιν πρὸς ἀλλήλους θέλοντες ἅπαντες πρώτοι νὰ φωτογραφηθῶσιν. Ἐνισχυθεὶς ὑπὸ τῶν δοκιμῶν τούτων ὁ CREVAUX σπεύδει τῶρα νὰ ἐπιτύχῃ καὶ ἐκμαγεῖα, πρῆγμα δυσκολώτερον τῆς φωτογραφίας. Ἐύτυχως ὁ πιστὸς Ἄπατοῦ (ὁ μαῦρος ὑπὸπρέτης τοῦ CREVAUX) ὑποβάλλεται πρώτος μετὰ προθυμίας, καὶ ὁ CREVAUX ἀπομάσσει τὴν χεῖρά του. Τὴν κατασκευὴν τῶν ἐκμαγείων παρακολουθοῦσιν οἱ Γουαραῶνοι μετὰ πλεισταῖς βουῆς περιεργείας. Ἰόντες ἐπὶ τέλους ὅτι ὁ Ἄπατο οὐδὲν ἔπαθε, δεικνύοντα πάντες πρόθυμοι νὰ ὑποβλήθωσιν εἰς τοῦτο. Καθ' ἐκαστὴν πρωΐαν ὁ ἱατρὸς ἀπομάσσει πόδας καὶ χεῖρας, μετ' ὃ ἐπιλαμβάνεται καὶ τῆς πρώτης κεφαλῆς· ἀλλὰ δυστυχῶς κάμνει λάθος, τὸ ὅποιον δύνανται νὰ τῷ ματαιώσῃ ὀλην τὴν μέχρι τοῦδε ἐπιτυχίαν. Μὴ ἐπιτυχῶς ἀρκετὸν ἔλαιον ὅπως ἐμποδίσῃ τὴν προσκόλλησιν τοῦ γύψου ἐπὶ τῆς κόμης, τῇ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ἐκμαγεῖον. Ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει ὁ CREVAUX ἤθελεν ἀνακαγγάζει, διότι ὁ Ἰνδὸς ἦτο εἰς ἄκρον κομικὸς μετ' ἡν λευκὴν σφαῖραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ἀλλὰ τὴν ὥρα φοβεῖται μὴ τὸν ἐκλάθωσι κακῆς πίστεως καὶ τῇ ἐπιτεθῶσι. Διὸ ἀναγκάζεται νὰ κατασυντρίψῃ τὸ ἐκμαγεῖον ἐπ' αὐτῆς τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἰνδοῦ καὶ ν' ἀφήσῃ δι' ἐκείνην τὴν ἡμέραν πάσαν περαιτέρω δοκιμὴν. Ἐννοεῖται ὅτι πλουσίως ἐφιλοδώρησε τὸν εἰς τὴν ἀπόμειν ὑποβλήθησαν Γουαραῶνον.

Ἐν τὴν καλύβῃ ὁ CREVAUX εὐρίσκει σῶμα ἄμορφον ἔρπον μετὰ κόπου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Εἶναι τὸ σῶμα γραιὰς γυναικὸς τοσοῦτον ἰσχνῆς, ὅστε τὸ δέρμα φαίνεται προσκεκολλημένον ἐπὶ τῶν ὀστέων. Εἶναι μᾶλλον μωμία ἢ ὄν ἀνθρώπινον. Πρὸ πολλῶν ἡδὴ ἐτῶν ἡ διάνοια εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸ κατασκληρῶς ἐκείνο σῶμα, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν τὸ ἄθλιον ἐκείνο ἀνθρώπινον ἐρεῖπον. Ἡ γραιὰ αὕτη ἔχει θυγατέρα, καὶ ταύτην προσεδηκούσαν ἤδη τὴν ἡλικίαν καὶ παλιμπαῖδα. Ζῆ ἡ γραιὰ αὕτη ἐν τῇ καλύβῃ, κατακειμένη πάντοτε καὶ ἔρπουσα ἐνίοτε πρὸς ἀναζητήσιν τροφῆς· ἡ κόρη τῆς μετ' ὄνον αὐτῆς ὀφθαλμὸν ἐγείρειται ἐκ τῆς γωνίας καὶ τὴν τοποθετεῖ πάλιν ἐπὶ τῆς κοίτης. Εἶναι θέαμα πράγματι φρικτῶδες καὶ λυπηρὸν. Δύο δυστυχῆ ἀνθρώπινα ὄντα ἐστερημένα τῆς διανοίας, ὧν τὸ ἐν ὡς τελευταίαν λάμψιν τοῦ νοῦς δὲν διετήρησεν ἢ τὴν συναίσθησιν τῆς οὐκῆς ἀρρωσώσεως. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου φροντίζουσι περὶ τῶν ὀλιγῶν τῶν δύο τούτων γυναικῶν ἀναγκῶν καὶ ἐτοιμάζουσι δι' αὐτὰς ἰχθῶς καὶ κρέας. Τοῦτο εἶναι ἀρκούντως παράδοξον, διότι γενικῶς πιστεύεται

ὅτι οἱ Ἴνδοι ἐγκαταλείπουσι, ἐν ὀδοιπορίᾳ τοῦλάχιστον, τοὺς ἀσθενεῖς των καὶ τοὺς τραυματίας. Περιεργον εἶναι τὸ φαινόμενον ὅτι τὴν ἀσπλαγχνὸν ἐγκαταλείβουν τηροῦσι πάντοτε ἀπέναντι τῶν λευκῶν ἀνθρώπων, ὡς πιστεύοντες ὅτι αἱ νόσοι τῶν λευκῶν εἰσι κολλητικαί.

Ὁ CREVAUX συνέλεξε πολυτίμους πληροφορίας περὶ τῆς γλώσσης τῶν Γουαραῶνων καὶ περὶ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων αὐτῶν. Συνήθως δὲν θάπτουσι τοὺς νεκροὺς των, διότι τὸ ἔδαφος εἶναι τοσοῦτον ἀθάβης ὡστε εἰς θάβος ἐνὸς μέτρου εὐρίσκει τις ὕδωρ. Ἀναγκάζονται ὡς ἐκ τούτου νὰ κατασκευάζουσιν ἐπὶ δένδρων καὶ ἐπὶ ὕψηλῶν πασσάλων προσωρινὰς κατοικίας, εἰς ἅς καταφεύγουσιν ἐν καιρῷ τῶν μεγάλων ὀροχῶν. Τότε καὶ τὰ ἀκάτια των πλέουσι μετὰ τῶν δένδρων, ἐν πλήρει δάσει θαλασσοποροῦντα. Πόσον εὐκόλως συμμορφοῦται ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰς περιστάσεις τοῦ θείου! Καὶ τοῦτο οὐ μόνον ἐν τοῖς πάγοις, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ διακεκαυμένῃ ζώνῃ, οὐ μόνον ἐπὶ τῆς γῆς ἀλλὰ καὶ ἐν θαλάσσῃ, οὐ μόνον ἐν τοῖς πλοίοις καὶ ἐν τῇ ἰσημερινῇ, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς χώραις, ἔθθα θάλλει ἕαρ διαρκῆς. Πλησίον τῶν καλυθῶν ὑπάρχουσι δέματα γαυκῶδη, κακαλομένα ὑπὸ φύλλων φοινίκων καὶ περιέχοντα ἕκατον ἐν πτόμα. Τὰ δέματα ταῦτα στηρίζονται ἐπὶ πασσάλων ἰσχυρῶν ἐμπεπηγμένων στερεῶς ἐν τῇ γῇ. (Ἐρα εἰκόνα.)

Στρατηγὸς τις τῆς Βενεθουέλης ἔδωκεν ἡμῖν ἐν Ματῆρ πληροφορίας τινὰς περὶ τῶν Γουαραῶνων, ὡς διαμείνας ἐπὶ πολὺ παρ' αὐτοῖς. Ἐθίμων λίαν περιεργον εἶναι τὸ ἔξῃ· Ἀποθανούσης γυναικὸς ὁ σῶζυγος κατακλίνεται ἀπέναντι αὐτῆς, μένει ἐπὶ τινὲς στιγμὰς κλαίων καὶ ψάλλον, καὶ ἀφίει ἔπειτα τὴν θέσιν του εἰς τοὺς διατελέσαντας ἐν σχέσει τινὶ πρὸς τὴν ἀποθανούσαν. Πολλὰκις ἡ παρελάσις αὕτη διαρκεῖ πολλὰς ὥρας καὶ ἡμέρας, ἀναλόγως τοῦ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐκτεταμένου κύκλου τῶν σχέσεων.

Παρὰ τοῖς Γουαραῶνοις, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Καραΐθαις, οἱ νέοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων δὲν δύνανται νὰ νυμφευθῶσι χωρὶς νὰ ὑποστοῦσι τὴν δοκιμασίαν τῶν μωμῶν. Ὁ νέος κατακλίνεται καὶ ἐπιθέτουσιν αὐτῷ μωμῆρας, καλούμενους τάρι-τάρι· ἐὰν φωνάζῃ ἐκ τοῦ πόνου εἶναι καταδεδικασμένος εἰς ἀγαμίαν. Ὅπως ὅλοι οἱ Ἴνδοι οὕτω καὶ οἱ Γουαραῶνοι ἔχουσι τὴν ἱερὰν αὐτῶν καλύβην, ἀφ' ἧς ἀποκλείονται εἰς ὄρισμέναν ἐποχὰς αἱ γυναῖκες. (Ἐρα εἰκόνα.) Μετὰ τὸν τοκετὸν τῆς γυναικὸς τοῦ ὄντη νηστεύει ἐπὶ ἡμέρας καὶ μένει ἐν τῇ καλύβῃ του, ὅπως μὴ ἀσθενῆσῃ τὸ νεογέννητον βρέφος.

Τῇ 16 Φεβρουαρίου εἰδοποίησαν τὸν CREVAUX ὅτι ἡ γραιὰ γυνὴ ἀπέθανεν. Ὁ ἱατρὸς σπεύδει πρὸς τὴν καλύβην, καὶ θλίπει τὸ σκελετῶδες τῆς γυναικὸς πτόμα. Ἡ κόρη τῆς, μὴ ἔχουσα συναίσθησιν τοῦ συμβάντος θανάτου ζητεῖ νὰ σὴρῃ τὸ πτόμα πρὸς τὴν κλινὴν. Τέλος ἔρχονται δύο ἄνθρωποι καὶ ἐκκομίζουσι τὴν νεκράν· ἡ θυγάτηρ παρακολουθεῖ μηχανικῶς τὴν κηδείαν. Τέλος φθάνει ἡ συνοδεία πλησίον λάκκου ἐνὸς ποδὸς θάβους, ἐν ἔσκαψαν τέσσαρες νέοι γυναῖκες. Ὁ νεκρὸς θάπτεται ὁμοῦ μετ' ἡν κοίτην καὶ ὁ τάφος καλύπτεται. Ὁ CREVAUX μετ' ὅλας τὰς ἐπιμόνους ἐρωτήσεις του δὲν ἠδυνήθη νὰ μάθῃ διατ' ἔθθα τὴν ἕκατοντούτα, ἐν ᾗ συνήθως οἱ Γουαραῶνοι δὲν θάπτουσι τοὺς νεκροὺς των.

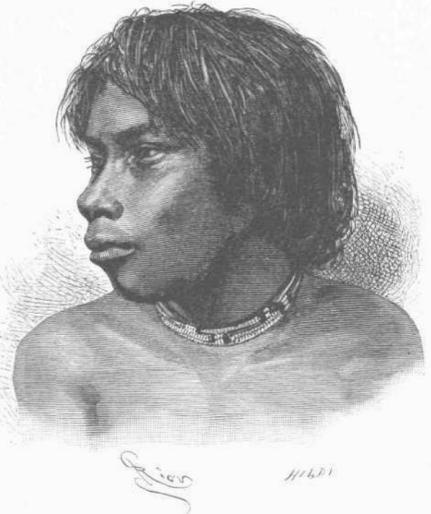
Τὴν 20^{ην} τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀναγγέλλουσι τῷ ἱατρῷ ἐν καιρῷ νυκτὸς ὅτι ἐν τινι γεινιαζούσῃ καλύβῃ ἀπέθανε καὶς θοδεκαετής. Σπεύδει πρὸς τὴν καλύβην ὁ CREVAUX, ὅπου ἦσαν ἤδη συνηγμένοι πολλοὶ Ἴνδοι. Ἡ μήτηρ τοῦ νέου κεῖται πλησίον τῆς κλινῆς τοῦ υἱοῦ τῆς. Οἱ

παρόντες κλαίουσι καὶ ψάλλουσιν ἄσματα θλιθερά. Ἐνίοτε ὁ ψάλλον Ἰνδὸς διακόπτει τὸ ἄσμα καὶ τὰ δάκρυά του ὅπως κἀνίσθη σιγαρέτων ἐκτὸς τῆς καλύβης, μετ' ὃ εἰσέρχεται πάλιν καὶ ψάλλει καὶ κλαίει. Τὴν πρωΐαν δύο ἄνδρες σκάπτουσι κορμῶν δένδρου ἐν εἶδει φορεῖου· ὁ νεκρὸς τίθεται ἐντὸς αὐτοῦ καὶ καλύπτεται ὑπὸ φύλλων μεγάλων, ἐπὶ τῶν ὁποίων γυναῖκες ἐπιθέτουσι χῶμα ὅπως κλείσωσι τὸ φέρετρον ἐντελῶς. Τέλος ὁ νεκρὸς τίθεται ἐπὶ δύο κλόνων ἐμπεπηγμένων ἐν τῇ γῇ εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς μέτρου ἀπὸ τῆς καλύβης, ἣν κατεῖχεν ὁ CREVAUX μετὰ τῶν φίλων του. Βεβαίως ἡ τοιαύτη γεινιαζία δὲν ἦτο πολὺ εὐχάριστος μάλιστα ἐν χώρῃ θερμῇ, ὅπου ἡ ἀποσύνθεσις ἐπέρχεται τόσον ταχέως.

Ὁ CREVAUX καὶ ὁ πλοίαρχος Βατιστίνης προσβάλλονται ὑπὸ πυρετῶν, καὶ ἐννοοῦσιν ὅτι εἶναι καιρὸς ν' ἀπέλθωσι τῆς νοσώδους ταύτης χώρας· τὸ μόνον τὸ ὅποιον κρατεῖ ἀκόμη τὸν ἱατρὸν εἶναι ὁ πόθος, ὃν ἔχει ν' ἀποκτήσῃ νεκρικὰ τινα φέρετρα, ὧν πολλὰ εἶδεν ἐν τινι ἀκατοικητῇ καλύβῃ εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ χωρίου. Τὸ ν' ἀγοράσῃ τις τὰ φέρετρα ταῦτα εἶναι ἀδύνατον· ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἀφαιρηθῶσι λαθραῖως χωρὶς νὰ διεγείρῃ τις τὴν προσοχὴν τῶν κατοίκων. Πρὸς τοῦτο ὁ CREVAUX συνεννοεῖται μετὰ τοῦ πληρώματός του. Οὐδέεις πρέπει νὰ κοιμηθῇ τὴν ἐπιούσαν νύκτα καὶ ἅμα ὑποτεθῆ ὅτι οἱ Ἴνδοι ὅλοι εἶναι βεβουβισμένοι εἰς τὸν ὕπνον θὰ μετακομισθῶσι τὰ φέρετρα ἐν ἄρα σιγῇ ἐπὶ τοῦ πλοίου. Αἱ διαταγαὶ αὗται ἐκτελοῦνται κατὰ γράμμα. Περὶ τὴν δεκάτην τῆς νυκτὸς τὰ πάντα εἶναι ἤσυχον ἐν τῷ χωρίῳ· ἡ νῦν εἶναι σκοτεινὴ· οἱ φίλοι ἡμῶν ἐξέρχονται γυμνόποδες τῆς καλύβης των καὶ διεμβύουσι πρὸς τὴν μεσημβρινὴν καλύβην. Φαίνονται κλέπτει εἰσερχόμενοι ἐν τινι κατοικημένῃ οἰκίᾳ. Τὰ πάντα ἀποβαίνουσι κατ' εὐχρῆν, ὅτε εἰς τῶν μάθρον τοῦ πληρώματος σκοντάπτει ἐπὶ κορμῷ δένδρου καὶ πίπτει πρηνῆς κατὰ γῆς. Πανταχόθεν ἀκούονται αἱ φωναὶ τῶν φρουρόντων κυνῶν, καὶ ἐξ ὅλων τῶν καλυθῶν ἐξέρχονται δραμαῖοι οἱ Ἰνδοὶ ὀπιλισμένοι διὰ τῶν καὶ θελῶν. Ἄλλ' οἱ κλέπτει εἶχον ἐν τοσούτῳ τὸν καιρὸν νὰ ἐπανεέλθωσι διὰ τινον ἀλμάτων πρὸς τὴν εἰσοδὸν τῆς καλύβης των.

— Δὲν ἠκούσατε τὰς ἀγρίας φωνὰς τῆς τίγρης; ἐρωτᾷ ὁ CREVAUX τοὺς Ἰνδοὺς.
— Μὴ φοβεῖσαι, ἀπαντᾷ εἰς τῶν Ἰνδῶν συγγάμις ἔρχεται ἡ τίγρις εἰς τὰ πέριξ τοῦ χωρίου.
Οἱ φίλοι ἡμῶν εἶναι εὐχαριστημένοι ὅτι τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ἔλαβε τοσοῦτον αἶσιον τὸ τέλος· ἐννοεῖται ὅτι τὴν νύκτα ἐκείνην ἀναβάλλεται ἡ ἐπιχειρησις· τὴν ἐπιούσαν θὰ σκεφθῶσιν.

Τὴν πρωΐαν τῆς 23^{ης} Φεβρουαρίου ὁ CREVAUX ποιεῖ παραστάσεις εἰς τοὺς Ἰνδοὺς ὅτι τὸ παρὰ τὴν καλύβην του κατατεθὲν πτόμα ἀποπέμψει ἀφόρητον δυσωδίαν· τοῦτο δὲν εἶναι μὲν

ΓΟΥΑΡΑΟΥΝΟΣ.

ΤΑΦΟΣ ΤΩΝ ΓΟΥΑΡΑΟΥΝΩΝ.

ἀληθὲς ἀλλ' ὁ ἱατρὸς ζητεῖ οὕτω τρόπον νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του, ν' ἀφαιρέσῃ ὅλη τὰ φέρετρα. Δίδει δὲ ἀμέσως διαταγὴν νὰ μεταφέρωσιν ὅλα τὰ σκεύη ἐπὶ τοῦ πλοίου, καὶ νὰ διεμβυθίσῃ τοῦτο ὀλίγον ἀπωτέρω καὶ ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς καλύβης τῶν φερέτρων. Τὴν ἐπομένην δὲ νύκτα τέλος ἀφαιροῦνται τὰ φέρετρα καὶ τίθενται ἐντὸς τοῦ πλοίου ἐν θέσει ἀσφαλεῖ. Τὴν πρωΐαν δὲ ἐτοιμάζονται πρὸς ἀπόπλουν. Ὁ Ἄπατοῦ μέινει ἐπὶ τῆς ὄχθης ἐπὶ τῇ προσάσει νὰ κληθῆσῃ συσσωρεύει ἐρητὰ χάρτα ἐν τῇ καλύβῃ καὶ θέτει πῦρ εἰς αὐτά. Ἀπὸ τοῦ χωρίου φαίνεται ὀλίγος κἀνὸς ἐξερχόμενος διὰ μέσου τῶν δένδρων, ἀλλ' οἱ Ἰνδοὶ οὐδέμιν ἔχουσι περιεργίαν νὰ μάθωσι τί καίει. Τοὺς φίλους ἡμῶν οὐδὲν πλέον κρατεῖ παρὰ τοῖς Γουαραῶνοις, διὸ καὶ μετὰ νέαν ἀπονομήν ὄρων ἡ ἄγκυρα ἀνασύρεται καὶ τὸ πλοῖον ἀναχωρεῖ συνοδευόμενον ἐπὶ τινα καιρὸν ὑπὸ ὀλίγων ἀκατιῶν.

Ὁ CREVAUX σπεύδει νὰ φθάσῃ εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἰσπανίας, διότι ὁ πυρετὸς οὐ μόνον αὐτὸν πολὺ καταβάλλει, ἀλλὰ καὶ τὸν πλοίαρχον, ὅστις ἀπὸ τριῶν ἡδὴ ἡ τεσσάρων ἡμερῶν τοσοῦτον θάρρους νοσεῖ, ὅστε καὶ αὐτὴν τὴν φλαρίαν του λησμονεῖ. Διὸ δὲ ἡμέρας μετὰ ταῦτα ἐπαναθλίπουσιν οἱ ὀδοιποροὶ τὴν θάλασσαν, τὸν ὄραϊον Ἀτλαντικὸν Ὀκεανόν· ὁ CREVAUX εἶναι τῶσον ἀδύνατος, ὅστε ἐπὶ ὀκτὼ ὅλας ἡμέρας ἀναγκάζεται νὰ μένῃ κλινῆς ἐν τῷ λιμένι τῆς Ἰσπανίας ἐν τῷ ἐνοδοχείῳ τῆς Γαλλίας. Τέλος ἐπιβιβάζεται ἐπὶ τοῦ ἀεροπλοίου, τοῦ διεθνομένου εἰς Saint-Nazaire τῆς Γαλλίας. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως του μολθάνει μετὰ λύπης του τὸν θάνατον τοῦ πλοίαρχου Βατιστίνης, ἀρπαγέντος ὑπὸ τοῦ κακοήθους πυρετοῦ.

Μετὰ τὴν εἰς Γαλλίαν ἐπάνοδόν του ἡ γεωγραφικὴ Ἐταιρία ὑποδέξατο τὸν ἀβέρμητον περιηγητὴν ἐν ἐπισήμῳ συνεδριάσει τῆς Σορβόννης, ἔθθα οὕτως ἐτελείωσε τὴν περὶ τῆς περιουδεῖας του ἔκθεσιν.

Καὶ δεῦτερον πάλιν ἠτύχησα νὰ μὴ ἀσθενῶσῃ ἢ μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς μου. Τὸ γεωγραφικὸν μέρος τῆς ἐκδρομῆς μου ταύτης συγχεφαλοῦται εἰς ποτάμιον πλοῦν 850 λευθῶν, ὧν 420 ἐν χέρῳις ἐντελῶς νέαις καὶ ἀγνώστοις. Ἦτο ἐπιπὸν ἀνθρωπολογικὴν τὸ ἀποτελέσμα ἡμῶν ἦτο τὸ ἔξῃ· πενήντα δύο κρανία, σκελετοῦς ἐξ ἐπτά διαφόρων μερῶν, καὶ τριακοσίας φωτογραφίας καὶ ἀπεικονίσεις. Τὴν ἐπιτυχίαν δὲ ἀποδίδω εἰς τρία αἴτια· εἰς τὴν καλὴν ὑγείαν μου, εἰς τὴν τόλμην μου καὶ εἰς τὴν μεγάλην τύχην.

Ἐνίοτε μοὶ ἐποίει τὴν ἐρώτησιν·

— Δὲν ἀπορεῖς θλίπων ἡμᾶς ἔτι ζῶντας;

Φεῖ! Πολὺ δὲν ἐδράβουν ὁ θάνατος ν' ἀφαιρήσῃ τὸν καλὸν μου τοῦτον φίλον.

E. LEJANSE.

Εν Αιψή τῆ 13 25 Μαΐου 1883.

Ὅτι τὸ χρηματιστήριον δὲν ἀνέγεται εἶναι ἡ ἀκίνησις καὶ ἀπραξία ἢ κίνησις εἶναι ἡ ζωὴ του.

Τοιαύτας ἡμέρας πλήζεις διέρχεται κατ' αὐτὰς καὶ τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρισίων. Κίνησιν τινα ἐπιφέρου μόνον αἱ διακυμάνσεις ἐν ταῖς τιμαῖς τῶν μετοχῶν τῆς διώρυγας τοῦ Σουέζ.

Τοιαύτας ἡμέρας πλήζεις διέρχεται κατ' αὐτὰς καὶ τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρισίων. Κίνησιν τινα ἐπιφέρου μόνον αἱ διακυμάνσεις ἐν ταῖς τιμαῖς τῶν μετοχῶν τῆς διώρυγας τοῦ Σουέζ.

Τὸ ζήτημα τοῦ ἐν Τουρκίᾳ μονοπωλίου τοῦ καπνοῦ ἐπασχολεῖ τὴν ἀγορὰν τῆς Βιέννης, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς μέγαν βαθμὸν ἐνεκα τῆς ἀπαιθείας ἐν ἧ διατελεῖ τὸ χρηματιστήριον. Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου μανθάνομεν τὰ ἑξῆς. Εἰς ἡμάδα, συνισταμένη ἐκ τῆς Ὁθωμανικῆς Τραπεζῆς, τῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς τῆς Αὔστριας, καὶ τοῦ S. BLEICHBÖDER, ἐπιτρέπεται ἡ ὕψους Ἐταιρίας ὑπὸ τὸν τίτλον Régie coin-téressée des Tabacs de l'Empire ottoman, σκοπούσης τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ τουρκικοῦ μονοπωλίου τοῦ καπνοῦ ὑπὸ ῥητοῦς τινος ἄλλου.

Η ΣΤΕΦΙΣ ΕΝ ΜΟΣΧΑΙ.

Τὸ κόσμου ὅλου ἡ προσοχὴ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὰς μεγαλοπραξίας ἐφορτάς, αἰτίνας τελοῦνται κατ' αὐτὰς ἐν Μόσχᾳ ἐπὶ τῆς στέψης τοῦ αυτοκρατορικοῦ τῆς Ρωσσίας ζεύγους.

Ἡ τράπεζα τῆς Ἀγγλίας ὕψους πάλιν τὸν τόκον ἀπὸ 3% εἰς 4%, καὶ τοῦτο συνεπεῖα τῆς ἐλαττώσεως τοῦ χρηματικοῦ.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΟΛΓΑ ΕΝ ΟΛΗΣΣΩ.

(Ἐἰς ἰδιαιτέρως ἀλλογραφίας.)

Ἐν Ὁδησσῷ.

Νῆες, τὴν 29 Ἀπριλίου περὶ ὥραν 9^η π. μ. ἐφάνη τὸ τὴν βασίλισσαν φέρον τορπιλοφόρον "Υαρά" ἐν τῷ μέσῳ τῆς συγκινησεως καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς ἀνταύθις Ἑλληνικῆς παροικίας. Ἐγκαιρῶς ἐξήλθεν εἰς προὔπαντην τῆς ἀνάστασης τὸ ἀτμόπλοιον "Ἀχιλλεύς" τῶν κυρίων Σολομοῦ καὶ Φορδότη, φιλοτίμως προσφερθὲν καὶ σηματοδότηστον, τὸ ὅποιον ἀπὸ τῆς προτεραιᾶς ἤδη εἶχεν ἐκδράμει καὶ ἐπιστρέψει ἀπρακτον, ἀφ' οὗ ἡ ἀφίξις τῆς βασίλισσας ἐδράδονεν ἐπὶ ὀλίγας ὥρας ἐνεκα τῆς ὀμίχλης. Ἐπὶ τοῦ "Ἀχιλλεύς" ἦσαν πολλοὶ τῶν ἀνταύθις Ἑλλήνων, ὡς καὶ ἡ Κυρία Ζυγομαλά, πρῶτη Κυρία τῆς τιμῆς τῆς βασίλισσας μετὰ τὸν συζύγου τῆς ὑποπροέδρου τῆς Ἑλλάδος ἐν Νικολαίῳ. Τηλεβόλα δὲν ἠκούσαμεν κροτούτα κατὰ τὴν ἀπόδασιν τῆς βασίλισσας, ἀλλ' ἠκούσαμεν τοὺς χαρμυνοῦσας παλμοὺς τῶν καρδιῶν μας εἰς τὰ στήθη. Μακάριοι οἱ ἡγεμόνες, οὗς χαιρετίζουσιν οὐχὶ κρότοι τυμπάνων καὶ τηλεβόλων, ἀλλὰ κραυγαὶ συγκινησεως καὶ ἀγαλλιᾶσεως τῶν πιστῶν ὑπηκόων των!

Ἄμα τῆ προσορμίσαι τοῦ ἀτμοπλοίου πρῶτος ἐπέβη αὐτὸ ὁ γενικὸς διοικητὴς τῆς Ὁθωμανοῦ, στρατηγὸς Γούρκος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος Βασιλιέδου, ἀπεσταλμένου ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος πρὸς ὑπολογὴν τῆς βασίλισσας, καὶ τοῦ φιλοπάτριδος κ. Ἰ. Βουτσίνα, γενικοῦ τῆς Ἑλλάδος προέδρου. Προσῆλθε δὲ καὶ ὁ ἐλλητικὸς κληρὸς, ἔχων ἐπὶ κεφαλῆς τὸν σεβασμιώτατον ἀρχιεπίσκοπον Κύριον Βουλοσιμᾶν, καὶ τελευταῖον καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῆς κοινότητος, ἐκ μέρους τῆς ὁποίας ὁ ἀξιότιμος κ. Ν. Βαλιέρης συνεχάρη τὴν βασίλισσαν ἐπὶ τῆς αἰσίᾳ αὐτῆς ἀφίξις.

Ἀκολούθως ἡ ἀνασσα ἐπισκέφθη τὸ ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς διατελοῦν Ῥοδοκανόνειον Παρθενάγωγεον, ἐνθα τὰ κοράσια ἐφάλλον τὸν ἐθνικὸν τῆς Ἑλλάδος ὕμνον, ἠκροάθη εἰτα τῆς δοξολογίας ψαλμοῦς ἐν τῇ παρακειμένῃ ἑλληνικῇ ἐκκλησίᾳ καὶ γονυπετήσασα ἠσπάζθη τὸν τάφον τοῦ ἐθνομάρτυρος Πατριάρχου, μετ' ὃ ἐπορεύθη πρὸς ἐπισκεψὴν τοῦ Ὁρφανοτροφείου καὶ Νοσοκομείου "Στούρτζα", διατελοῦντος ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς πραγματίσσης Παγάρου. Ἐκεῖθεν δὲ ἡ βασίλισσα, φιλοδοξήσασα ἰδίᾳ χαιρὶ δυστυχῆς τινος ἀσθενεῖς, κατήλθε περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου, ὅπου ἐπερίμενον αὐτὴν ἰδιαιτέρως ἀμαρτωλοῦ. Μετὰ μικρὸν πρόγευμα, εἰς ὃ παρεκλήθη ὁ γενικὸς διοικητὴς Γούρκος, ὁ πολιτάρχης τῆς Ὁδησσῷ καὶ ὁ γενικὸς πρόεδρος κ. Ἰ. Βουτσίνας, ἡ βασίλισσα ἀνεχώρησεν ἐν μέσῳ ζητωκραυγῶν καὶ εὐχῶν, διευθυνομένη εἰς Κίεσον καὶ Πετροῦπολιν.

Η ΣΤΕΦΙΣ ΕΝ ΜΟΣΧΑΙ.

Τοῦ κόσμου ὅλου ἡ προσοχὴ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὰς μεγαλοπραξίας ἐφορτάς, αἰτίνας τελοῦνται κατ' αὐτὰς ἐν Μόσχᾳ ἐπὶ τῆς στέψης τοῦ αυτοκρατορικοῦ τῆς Ρωσσίας ζεύγους. Μεγάλα καὶ ἔκτακτοι ἐγένοντο πρὸς τοῦτο παρασκευαί· ἐξ ὄλων τῶν χωρῶν, καὶ τῶν ἀπωτάτων ἀκόμη, συνέρρευσαν εἰς τὴν ἀρχαίαν τῆς Ρωσσίας πρωτεύουσαν οἱ ἀντικρόσωποι τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν κυβερνήσεων προσκληθέντες,

πρίγκιπες, δούκες, πρεσβευταί. Ἡ πόλις τῆς Μόσχας ἀγαλλομένη καὶ υπερήφανος ἐπὶ τῇ τελέσει τοῦ μεγάλου τούτου μυστηρίου, τὸ ὅποιον περιβάλλει τὸν μονάρχην τοῦ ἐκτεταμένου κράτους μετ' ὃ γόητρον τῆς ἐξουσίας, ἐφρόντισε δούλους νὰ διακοσμηθῇ καὶ ἀξιοπρεπῶς νὰ ὑποδεχθῇ τοὺς ἐπιφανεῖς ξένους, οὗς ἐπὶ τινος ἡμέρας μέλλει νὰ φιλοξενήσῃ. Αἱ ὁδοὶ καὶ αἱ πλατεῖαι ἐστολισθησαν διὰ σημαίων, ἀψίδων καὶ στεμμάτων, αἱ οἰκίαι ἐκαθαρίσθησαν, οἱ δημόσιοι κήποι καὶ περιπατοὶ διακοσμήθησαν.

Τὸ αυτοκρατορικὸν ζεύγος ἐφθασε τὴν παραβούσαν Κυριακὴν εἰς Μόσχαν, τὴν δὲ Τρίτην 10 22 Μαΐου εἰσῆλθεν ἐπισημῶς εἰς τὴν πόλιν ἐν μέσῳ ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ τῶν κατοίκων, συνοδουμένων ἐν τοῖς ὁδοῖς. Ἐνεκὰ τυροβαλισμοῦ ἀνήγγειλον τοῦτο. Ὁ στρατὸς ἦτο παρατεταγμένος ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῆς ὁδοῦ, ἦν διέτρεψεν ἡ συνοδεία μέγρι τοῦ Κρεμλίνου. Αἱ διάφοροι ἐπιτροπαί, καὶ μάλιστα αἱ τῶν ἀσιατικῶν λαῶν, διήγειρον τὴν περιέργειαν τοῦ πλήθους. Ἡ συνοδεία ἦτο πράγματι μεγαλοπρεπής. Προσπορεύοντο οἱ μεγιστάνες ἐν ὄχηματι καὶ ἐπιποιοὶ κατόπι ἤρχετο τὸ ἵππικόν, λαμπρὸν τὴν παράστασιν, εἴπειτα δὲ ὁ αυτοκράτωρ ἐπιβαίνων λευκοῦ ἵππου. Εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ μονάρχου αἱ ζητωκραυγαὶ ἦσαν ἐνθουσιώδεις. Ὁ αυτοκράτωρ ἠχάρισται τὸ πλῆθος ἡμέρας καὶ σοδαρός. Πρὸ τῶν θυρῶν τῶν ναῶν, ἔθεν διήρχετο ἡ συνοδεία ἴσταντο οἱ ἱερεῖς τὰς στολάς αὐτῶν φοροῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν αυτοκράτορα. Ἡ αυτοκράτειρα ἦτο ἐφ' ἀμάξης. Ἐν τῇ εἰσοδῷ τῆς πόλεως ὑπεδέξατο τὸν αυτοκράτορα ὁ γενικὸς διοικητὴς τῆς Μόσχας, ὅστις καὶ προσεφώνησεν αὐτὸν, ὁ πολιτάρχης καὶ ἄλλοι ἐπιστημῶντες. Ἀπὸ τοῦ Ἱδρικοῦ παρεκκλησίου ἡ συνοδεία διηρμήθη πρὸς τὸ Κρεμλίον.

Ἡ αυτοκρατορικὴ οἰκογένεια κατέλυσε εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐνθα ὁ αυτοκράτωρ καὶ ἡ αυτοκράτειρα θέλουσι τελεῖσαι τὴν κεκανονισμένην νηστείαν, τὴν κατὰ τοὺς νόμους τῆς ἐκκλησίας προηγουμένην τῆς στέψης. Ἐν ὅλοις τοῖς ναοῖς ψάλλονται κατ' ἐκάστην δοξολογία.

Τὴν Τετάρτην, 11 23 Μαΐου, ἔλαθε χῶρον ἐν τῇ εὐρείᾳ ὀπλοθήκῃ τοῦ Κρεμλίνου ἐνοπίον τοῦ αυτοκράτορος καὶ τῶν μεγάλων δουκῶν ἡ εὐλογία τῆς μεγάλης τοῦ κράτους σημαίας. Τὴν σημαίαν ἠλόγησαν ὁ πνευματικὸς τοῦ αυτοκράτορος, πρωτοπρεσβύτερος Βασανῶφ. Ἡ σημαία αὕτη εἶναι ἐκ κτηνῆς μετάξης, ἔχουσα ἐν τῷ μέσῳ τὸν μέλανα δικέφαλον ἀστὸν περιετοιχισμένον ὑπὸ κλάδων, ἐν οἷς εἰσὶ κεντημένα τὰ στέμματα ὄλων τῶν ἐπαρχιῶν. Ὁ αυτοκράτωρ ἐπισκέφθη τὴν ἐπιούσαν τῆς εἰσοδῶν του πάντας τοὺς προσελθόντας πρίγκιπας καὶ ἡγεμόνας αὐτοπροσώπως, ὅπως εὐχαριστήσῃ αὐτοὺς διὰ τὴν εἰς Μόσχαν μετάδασιν των.

Μεγαλοπρεπέσταται καὶ ὄντως ἡγεμονικαὶ εἶναι αἱ στολαὶ τῆς αυτοκρατορικοῦ. Αἱ στολαὶ αὐταὶ παραγγέλλθησαν ἐν Παρισίοις, τῇ μητροπόλει τοῦ συρμοῦ καὶ τῆς καλλιασθῆσαι, εἰσὶ δὲ 23 τὸν ἀριθμὸν, ἡ μία ὠραιότερα καὶ πλουσιωτέρα τῆς ἄλλης. Πλεῖστοι κυρίαὶ τῆς ὕψλης ἀριστοκρατίας φιλοτιμηθεῖσαι παραγγέλλαν τὰς στολάς των εἰς Παρισίους, ἡ μὲν ὀκταεπίσημοι στολάς, ἡ δὲ δεκαπέντε, ἄλλη δώδεκα καὶ οὕτω καθεστῆς. Πρὶν ἀποσταλῶν εἰς Ρωσίαν αἱ στολαὶ αὐταὶ ἐξετέθησαν ἐν Παρισίοις, ἐνθα διήγειρον, ὡς ἦτο ἐσόμενον, τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν Κυριῶν.

Ἐν τῷ προσεγγίῳ ἡμῶν τεύχει θέλομεν καταχωρίσαι περιγραφὴν λεπτομερῆ τῆς τελετῆς τῆς στέψης καὶ δημοσιεύσαι, εἰ τοῦτο κατορθωτόν, καὶ τὰς εἰκόνας τοῦ αυτοκράτορος καὶ τῆς αυτο-

κρατείας ἐν τῇ μεγαλοπρεπεί αὐτῶν τῆς στέψης στολῆ.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Διεθνῆς ἔκθεσις ἰχθύων. Τῆ 12 Μαΐου ἐκδηρῶθη ἐν Λονδίῳ ἐπισημῶς ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος τῆς Οὐαλλίας ἔκθεσις ἰχθύων, κινουσα τὴν περιέργειαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ τῆς μεγάλης Ἀγγλικῆς πρωτεύουσας. Σκοπὸς τῆς ἔκθεσεως ταύτης εἶναι κυρίως νὰ καταβάλλῃ τὴν μέγρι τοῦδε ἐπικρατήσασαν πίεσιν καὶ τυραννίαν τῶν ἐν Λονδίῳ ἰχθυοπωλῶν. Γνωστὸν εἶναι ὅτι τὸ μέγα ἐν Billingsgate τοῦ Λονδίνου εἶναι ὁ γνώμων, ὁ ῥόθυμζον τὰς τιμὰς τῶν ἰχθύων καὶ θαλασσίων προϊόντων, τῶν πολυομένων ἐν Λονδίῳ. Αἱ τιμαὶ αὐτὰ ἦσαν μέγρι τοῦδε τοσούτον ἀυθαίρετοι, ὥστε εἶχον καταστῆ ἀνωτέρα καὶ αὐτῶν τῶν τιμῶν τοῦ κράτους. Πρὸς καταπόλεμιν τῆς τυραννικῆς ταύτης ἀυθαίρετας ἀπερασίθη ἡ ἐν Κενσινγκτον Ἐκθεσις, ἐν ἧ παρατίθεται κατ' ὄλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς ὀλόκληρον γένμα ἐξ ἰχθύων καὶ χροταρικῶν ἀντὶ τῆς σχετικῆς ἐλαχίστης τιμῆς τῶν ἐξ πεννῶν. Πρὸς τοῦτοισ ἐν τῇ ἐκθεσί ταύτῃ πολεῖται κατ' εὐθείαν, καὶ ἄνευ μεσοπαθήσεως μεταπρατῶν, οἱ ἰχθύς εἰς τὸ κοινόν, ὅπως κανονισθῆ ἅπασι διὰ παντὸς ἡ ἀξία τῶν θαλασσίων προϊόντων καὶ ῥητῆ αὐτῶν διατήρησις, δικαία καὶ εὐλογος. Τέλος δὲ ἐσοστέθη ἐν τῷ καταστήματι αὐτῷ τῆς Ἐκθεσεως καὶ ἰδιαιτέρον μαθηρικὸν τμήμα διὰ τοὺς ἰχθύς. Πρόκειται νὰ πεισθῆ ὁ λαὸς ὅτι ἡ θάλασσα δὲν εἶναι ἄγονος καὶ ἔρημος, ὡς λέγει αὐτὴν ὁ Ὀμηρος, ἀλλ' ὅτι περιέχει θησαυροὺς ἀνεξαντλήτους, ὧν ἐλάχιστον τμήμα εἶναι τὰ ἐξ ἐπισκοπομυρία ἀφουῶν (βεγκῶν) τῶν ἀλιευομένων κατ' ἔτος ἐν τῇ θορείῳ θαλάσσῃ.

Ἡ Ἐκθεσις διαιρεῖται εἰς ἐπτὰ τμήματα, ὧν τὸ μὲν παρουσιάζει τὰ ἀλιευτικὰ ἐργαλεῖα ὅλα, τὸ δεύτερον πραγματεύεται περὶ τοῦ θίου τῶν ἀλιέων, τὸ τρίτον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐμπορικὴν χρῆσιν τῶν ἰχθύων, τὸ τέταρτον πραγματεύεται περὶ ἰχθυοτροφίας. Ἐν τῷ πέμπτῳ καὶ ἕκτῳ τμήματι εὐρίσκονται 19 μεγάλα δοχεῖα περιέχοντα ὅλα τὰ εἶδη θαλασσίων καὶ ποταμιῶν ἰχθύων. Τὸ τελευταῖον τμήμα περιέχει τὴν φιλολογίαν τῆς ἰχθυοτροφίας. Ἐν τῇ ἐκθεσί ταύτῃ ἀντιπροσωπεύεται καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἰχθυοτροφία· ἐκτίθενται ὀλη. διάφοροι ἰχθύς καὶ τὰ λαμπρὰ αὐτοτάραχα τοῦ Μεσοποταμίου.

Τῆ 24^η Μαΐου ἐπρόκειτο νὰ ἐγκαινισθῆ ἐπισημῶς ἡ μεγάλη γέφυρα, ἡ συνδέουσα τὴν Νέαν Ὑόρκην μετὰ τοῦ ΚROOKLYN. Ἡ κατασκευὴ τῆς τεραστίης ταύτης γεφύρας διήρκεσεν ἐπὶ 13 ὅλα ἔτη, ἡ δὲ ἀπάνη αὐτῆς ἀνήλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 15 ἑκατομμυρίων δολλαρίων.

Ἡ εἰκὼν τοῦ διασημοῦ Βέλγου ζωγράφου GALLAIT, ἡ παριστάσα τὴν ἐν "Τουρναὶ πανώλην" ἠγροάσθη κατ' αὐτὰς παρὰ τοῦ Μουσείου τῶν Βρυξελλῶν ἀντὶ 120 χιλ. φράγκων. Ἡ εἰκὼν αὕτη κατὰ τὴν τελευταίαν Βιενναίαν ἔκθεσιν ἔλαθε ῥήγμα σπουδαῖον, ὅπερ ὅμως ἐπιμελῶς ἐπισκευάσθη.

Ἐν ταῖς τελευταῖαις ἀγοραῖς τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου ἐν Λονδίῳ ὑπάρχουσι καὶ ἐξ

ἀρχαῖαι ῥωμαϊκαὶ τοιχογραφίαι ἐκ τοῦ τάφου τῶν Ναζώνων, ἀνακαλυφθεῖσαι ἐν ἔτει 1674 ἐν τῇ Φλαμινίᾳ ὁδῷ. Ἡ καλλιτέρα τῶν τοιχογραφιῶν τούτων παριστᾷ τὴν ἀρπαγὴν τῆς Περοσφόνης παρὰ τοῦ Πλούτωνος. Αἱ γραφαὶ αὐταὶ εἶναι ἔργον τοῦ πρώτου μ. Χρ. αἰῶνος, διακρίνονται δὲ διὰ τὴν ἐπιτυχὴ σύνθεσιν καὶ διὰ τὸν ζωηρὸν αὐτῶν χρωματισμὸν.

Ἐν Παρισίοις ἀπεβίωσε κατ' αὐτὰς ἐν προεθικαῖα ἡλικίᾳ ἡ Ἰουλίᾳ Δρουεῖ, φίλη ἀρχαία τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Βίκτωρος Οὐγῶ, ὅστις ἀπεθανάτισε τὸν πατέρα αὐτῆς, ὀνόματι Δωδαῖν, ἐν τῷ γνωστῷ μυθιστορηματι "1793". Ἡ Ἰουλίᾳ Δρουεῖ ἦτο ἡθοποιός, ἐξείχεν ὄμμα μᾶλλον διὰ τὰ φυσικὰ αὐτῆς θέλητρα ἢ διὰ τὴν δραματικὴν αὐτῆς τέχνην.

Τὸ Ἐθνολογικὸν Μουσεῖον τοῦ Βερολίνου ἠγόρασε δύο Jagababa, γλυπτικὰ ἔργα σπανιώτατα καὶ μέγρι τοῦδε μοναδικὰ ἐν Ἐδρόπη. Αἱ γλυφαὶ αὐταὶ παριστάνουσι μυστηριώδεις ἀνθρωπίνας μορφάς, ὧν ἡ χρῆσις δὲν εἶναι εἰσαίτη γνωστῆ. Ἐξήρνηται δὲ τὰ ἀγαλμάτια ταῦτα ἐπὶ τῶν λόφων τῆς ἐκτεταμένης πεδιάδος, ἧτις ἀπὸ τοῦ Ἐδθίνου Πόντου ἐκτείνεται μέγρι τῶν στεππῶν τῆς Σιθρίας, ἀκριβῶς ἐν τῇ ὁδῷ, ἣν παρηκολούθουν ἐπὶ αἰῶνας ὄλοι οἱ μεταναστεύοντες λαοί. Ἰσως ἦσαν τὰ ἀγαλμάτια ταῦτα ὁδηγοὶ διὰ τοὺς μετανάστες. Ἡ τέχνη των εἶναι ἀρχαίκα, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολόγων.

Πρόβλημα 70. Ἐκ τῶν δέκα τούτων γραμμάτων ἰ Α Λ Σ Τ ἢ σχηματισθῶσι σταυροειδῶς δύο μυθολογικὰ ὀνόματα. Κε Ερ. Π. Ε. ἐν Μασσαλίᾳ.

Πρόβλημα 71. Α'. * Ν Α * * Ο Γ * * Α Γ Ο * * Ν Α Υ * * Ο Λ Ω * Β'. * Ε Λ Ο * * Ε Μ * * Η Τ Η * * Α Χ * * Γ Κ Ω *

Π. Ἐκιντῆλοισ ἐν Μασσαλίᾳ.

Πρόβλημα 72. Ο Ι Ε Α

Ἐυρεθῆναι δύο σύμφωνα, ἅτινα πρὸς τὰ ἀνωτέρω πέσσαρα φωνήεντα συνδυαζόμενα ν' ἀποτελέσωσι λέξιν, ἧτις ἄνευ μεταλλαγῆς τῆς θέσεως τῶν στοιχείων ἀναγινώσκονται ἢ σχηματίζονται πάντα λέξει, ἐξ ὧν ἡ πρώτη ἐμφανίει ἀέριον, ἡ δεύτερα προτόν, ἡ τρίτη φρυόριον, ἡ τετάρτη ἐλάσταν καὶ ἡ πέμπτη ζυφί.

Π. Κ. ἐν Πετροῦπόλει.

Αίνιγμα 73. Μὲ τὴ ζώνη μου ἴσθ' ἡμῶς Σὰ σὲ πῶσος σὲ πεθαίνω, Σὺν τῇ θάλασσῃ καὶ μ' ἀκούσης Νὰ πεθαίνης σ' ἀνασταίνης. Ὁ αὐτός.

Πρόβλημα 74. Τὸ πρότερον λόγῳ τοῦ ἐπομένου ἀριθμητικοῦ προβλήματος δίδεται ἐθελὼν χρυσόδετον. Σ τ. Δ.

Τίνος ἔτους τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος δωδεκάκις ἀναγραμματιζόμενον τὸ ἀθροισμα ἐκάστης καθέτου στήλης διαιρεῖται ἀκριβῶς τρίς παρὰ τοῦ ἀθροίσματος ἐκάστης ὀριζοντίου· τὸ δὲ ἀθροισμα πάντων τῶν ἀναγραμματισθέντων ἀριθμῶν, καθέτως διαιρεῖται τριακοντάκις τρίς παρ' αὐτοῦ τοῦ ζητουμένου ἔτους με ὑπόλοιπον, οὗ τὸ ἀθροισμα εἶναι ἀκριβῶς ἴσον τοῦ διπλασίου τοῦ πρώτου πηλικοῦ ἢ ἴσον τοῦ ἀθροίσματος τοῦ δευτέρου;

Ἰω. Κ. Γρουμπὸς ἐν Γαλιτσίῳ.

ΛΥΣΕΙΣ. Πρόβλημα 68. Α Ν Α Σ Σ Α Ν Η Κ Τ Ο Ν Α Κ Α Η Ρ Α Σ Τ Η Θ Ο Σ Σ Ο Ρ Ο Ι Σ Α Ν Α Σ Σ Α

Πρόβλημα 67. ΕΥ = 1. 2. ΕΥΗΧΟΣ = 1. 2. 3. 4. 5. 6. ΗΧΟΣ = 3. 4. 5. 6. ΣΤΟΝΟΣ = 6. 7. 8. 9. 10. 11. ΤΟΝΟΣ = 7. 8. 9. 10. 11. ΟΝΟΣ = 8. 9. 10. 11. ΝΟΣΩ = 9. 10. 11. 12. Ω = 12.

Αίνιγματος 68. Ὄν — ὄν.

Αίνιγματος 69. Κόμης — Κόμη.

Ἐλυσαν· Τὰ Πρόβλήματα 57, 58 καὶ 59 ὁ κ. Γ. Χρυσόστομος ἐν Καβάλλᾳ· τὰ αἰνίγ. 63 καὶ 65 ὁ κ. Μ. Βυτιᾶδης ἐν Χίῳ· τὰ 67 καὶ 68 ἡ Κυρία Εὐδ. Ἰ. Κολλάση ἐν Μασσαλίᾳ καὶ ὁ κ. Στέφανος Γρουμπὸς ἐν Λονδίῳ. τὸ 68 ἡ Κυρία Ἐρ. Π. Ἐκιντῆλοισ ἐν Μασσαλίᾳ, τὰ δὲ αἰνίγ. 68 καὶ 69 ἡ δεσποινὴ Αἰκατ. Βασιλειᾶδου ἐν Τεργεστῇ.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ.

κ. Α. Β. εἰς Κοσταντινουπόλιν. Ἔχει καλῶς προσεχῶς. — Δεσποινὴ Α. Β. ἐν Τεργεστῇ· Μορῖς εὐχαριστίας. Θέλει δημοσιεῖσθαι προσεχῶς. — κ. Α. Ε. εἰς Καβάλλαν. Ἄσμα Χιαβόθα καὶ περικάλυμμα ἐστᾶλησαν ὅμιν πρὸ ἡμερῶν· τὸ περικάλυμμα θέλεις λάβει ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. — κ. Χ. Κ. εἰς Λεβόθιον. Περικάλυμμα α', καὶ β', ἔτους ἀπεστάλησαν ὅμιν διὰ Κερκύρας. — κ. Δ. Ζ. εἰς Χίον. Διὰ τὰς πληροφορίας, ἅς ζητεῖτε, θέλεις λάβει κατ' εὐθεσίαν ἀπάντησιν ἐκ Βιέννης. — κ. Μ. Β. εἰς Χίον· Ἡ τιμὴ τοῦ Ἐσπέρου εἶναι ὀριστικῶς φράγκ. 40 εἰς χρυσόν. Δὲν ἀποστέλλεται εἰμὴ ἐπὶ προκαταβολῇ τῆς ἑτρείας συνδρομῆς. — κ. Α. Α. εἰς Ἰεροσόλωνα. Ἐπιστολὴ ὅμιν ἐλήφθη. Αἱ παραγγεῖλαι ὅμιν ἐκτελεσθήσονται· περικάλυμμα ἀποσταλήσονται ὅμιν ἀερίον ταχυδρομικῶς. Εὐχαριστοῦμεν.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STR. 19. LEIPZIG.

Παρακαλούνται οί επιστέλλοντες πρὸς τὸν Ἑσπερον νὰ πέμπωσι τὰ χειρόγραφα καθαρῶς γεγραμμένα, τὰ ὅποια δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΩΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΤΕΡΓΕΣΤΗ ΑΥΣΤΡΟ-ΟΥΓΓΡΙΚΟΥ ΛΟΪΔ.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Τεργέστης·

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΙΝΔΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΑΣ (διὰ τῆς διώρυγας Σουέζ), εἰς Χόγκ-Κόγκ, διὰ Βρεντησίου, Πόρτο-Σαϊδ, Ἄδεν, Βομβάης, Κολόμβου, Πέναγγ καὶ Σιγκαπώρης τῆ α'. ἐκάστου μηνὸς εἰς τὰς 4 μ. μ.

Εἰς Καλκούτταν διὰ Πόρτο-Σαϊδ, Σουέζ, Ἄδεν καὶ Κολόμβου τῆ 15 Ἰανουαρίου, 15 Φεβρουαρίου, 15 Μαρτίου, 15 Ἀπριλίου, 15 Μαΐου, 15 Ἰουνίου, 15 Ἰουλίου, 15 Ἀυγούστου, 15 Σεπτεμβρίου, 15 Ὀκτωβρίου, 15 Νοεμβρίου καὶ 15 Δεκεμβρίου εἰς τὰς 4 μ. μ.

Ἐπὶ τῆς γραμμῆς Τεργέστης-Βομβάης τὰ ἀτμόπλοια θέλουσι διανεῖν 10 μέλια τὴν ὥραν, μεταξὺ δὲ Βομβάης καὶ Χόγκ-Κόγκ 9 μέλια.

ΓΡΑΜΜΗ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. Ἐκάστην Παρασκευὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ Κερκύρας (συγκοινωνία πρὸς τὸ Πόρτο-Σαϊδ καὶ τὴν Συρίαν).

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΗΣ. Ἐκάστην Τρίτην εἰς τὰς 4 μ. μ. εἰς Ἑλλάδα μέχρι Σμύρνης, ἐναλλάξ διὰ Φιουμίου, Βρεντησίου, Πειραιῶς, καὶ διὰ Ἀγκῶνος κτλ.

Τὴν Τετάρτην (ἐκάστην δευτέραν Τετάρτην ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου) τῆ 6 μ. μ. εἰς Φιόμιον, Κέρκυραν, Πάτρας, Κατάκωλον, Καλαμάς, Πειραιᾶ, Θεσσαλονίκην, Θεσσαλίαν μέχρι Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸ Σάββατον τῆ 2 μ. μ. εἰς Κωνσταντινούπολιν μετ' προσέγγισιν εἰς Κέρκυραν καὶ Πειραιᾶ· εἶτα δὲ ἐκ Πειραιῶς εἰς Σύρον, Κρήτην, Σμύρνην, Συρίαν, Θεσσαλίαν, καὶ διὰ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Εὐζεῖνου Πόντου (τῆς μακρῆς θαλάσσης) καὶ τοῦ Δουνάβειου.

Εἰς ΤΥΝΙΔΑ κατὰ δεκαπενθημερίαν, τὴν Πέμπτην ἀπὸ τῆς 4 Ἰανουαρίου εἰς τὰς 4 μ. μ. διὰ Ἀγκῶνος, Βάρης, Βρεντησίου, Μασσάρας, Κατάνης, Συρακουσῶν καὶ Μαλίτης (Συγκοινωνία ἐν Ἀγκῶνι διὰ Φιόμιον καὶ ἐκ Φιουμίου).

Εἰς ΔΑΛΜΑΤΙΑΝ τὴν Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον ἐκάστης ἑβδομάδος.

Πλειοτέρας πληροφορίας δίδει ἡ ἐν Τεργέστῃ Διεύθυνσις καὶ τὸ Γενικὸν Πρακτωρεῖον τοῦ αὐστρο-ουγγρικοῦ Λοῦδ ἐν Βιέννῃ (Schwarzenberg-Platz ἀρ. 8).

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ, λαμβάνουσα καθ' ἐκάστην αἰτήσιν περὶ τοῦ πρὸ πολλοῦ ἐξαντληθέντος Α'. Τόμου τοῦ Ἑσπερου, ἀπεφάσισε νὰ προῆλθῃ εἰς ἀνατύπωσιν αὐτοῦ, ἥτις καὶ ἀρξασμένη ἤδη ἀποπερατωθήσεται ἐντὸς μικροῦ. Ἐπομένως παρακαλοῦνται οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀποκτήσωσι τὸν Α'. Τόμον νὰ εἰδοποιήσωσι περὶ τούτου εἴτε κατ' εὐθείαν τὴν ἐν Λειψία διεύθυνσιν (Elster-Str. 19), εἴτε τὰς κατά τόπους ἐπιστάσεις, ὅπως ληφθῇ ὑπὸ σημείωσιν ἡ αἴτησις αὐτῶν. Ἡ τιμὴ τοῦ ἀνατυπωθέντος Α'. τόμου ὄρισθη εἰς φράγκα 40 εἰς χρυσόν, δεδεμένου δὲ διὰ τοῦ περικαλύμματός του καὶ δι' ἐπιχρῶσιν φύλλων εἰς φρ. 50. Οἱ τόμοι ἀποσταλῆσονται ἐλεύθεροι ταχυδρομικοῦ τέλους.

Ἐν Βιέννῃ! Ἐν Παρισίοις! Ἐν Λονδίῳ! ΙΔΕΤΕ ΚΑΙ ΑΠΟΡΗΣΑΤΕ!

Οἱ πράκτορες τῆς πωτικῆς τοῦ μεγάλου Ἀγγλο-Βρετανικοῦ ἐργοστασίου πωλοῦσιν ὅλας τὰς πραγματείας τῶν μετ' ἐπιπέδων. Ἐμβάζων τις τὸ ποσὸν φράγκων 20, ἢ καὶ διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς διὰ τοῦ αὐστρο-ουγγρικοῦ Λοῦδ Τεργέστης, λαμβάνει πολυτελεῆ συσκευὴν τραπέζης ἐκ τοῦ ἀρίστου ἀγγλο-βρετανικοῦ μεταλλοῦ, ἀξίας ἄλλοτε φράγκων 70. Πᾶς παραγγελιοδότης λαμβάνει καὶ ἔγγραφον ἐγγύησιν περὶ διατηρήσεως τῆς λευκότητος τῶν σκευῶν ἐπὶ 8 ἔκα ἔτη.

- 6 μαγαίρια τραπέζης μετ' ὠραίας λεπίδας,
- 6 περόνια μονοκόμματα,
- 6 κολλιάρια τῆς σούπας ἐκ τοῦ ἀγγλο-ἑστ. μεταλλοῦ,
- 6 κολλιάρια τοῦ καφέ ἐπίσης,
- 1 μέγα κολλιᾶριον τῆς σούπας
- 1 βαρὺ κολλιᾶριον διὰ τὸ γάλα,
- 6 ἀκουμιστήρια τῶν μαχαίρων,
- 6 ἀγγλικά φιλιτζάνα,
- 1 πιπεροθήκην ἢ ζαχαροθήκην,
- 6 ὠραίας ψαθῆκας,
- 6 κομψὰ κολλιάρια διὰ τὰ ψά,
- 1 δίσκον μεγέθους 30 ἑκατ.,
- 1 τρυπητὸν τοῦ τεύου,
- 2 πολυτελεῆ κανδιλιέρα τῆς αἰθούσας,
- 6 κομψὰ μαγαίρια τῶν φρούτων,
- 61 τεμάχια ἐν ὅλῳ.

Εἰς ἀπόδειξιν ὅτι ἡ παρούσα εἰδοποίησίς μου δὲν βασίζεται ἐπὶ ἀγυρτίας ὑποχρεοῦμαι δημοσίῃ, εἴαν ἡ συσκευὴ δὲν ἀρέσῃ τῷ ἀγοραστῇ, νὰ παραλάβω αὐτὴν πάλιν. Ὁ ἐπιθυμῶν λοιπὸν ν' ἀγοράσῃ πράγματα χρήσιμα καὶ καλὰ ἀντὶ τῶν χρημάτων του, ἅς ἀποταθῇ, μετὰ πάσης πεποιθήσεως καὶ κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν

J. H. Rabinowicz εἰς Βιέννην, Κεντρικὴν ἀποθήκην τοῦ Ἀγγλο-βρετανικοῦ ἐργοστασίου
WIEN II. SCHIFFMANTSGASSE 20.

Παρ' ἐμοὶ εὑρεθῆναι, ἀντὶ 30 centimes τὸ κοστῖον, καὶ κίνῃς πρὸς καθαρῶσιν τῶν σκευῶν τούτων. Ὑποκαταστήματα ἐν Λονδίῳ καὶ Παρισίοις. Μεταξὺ τῶν πολλῶν ἐνδείξεων εὐσεβείας δημοσιεύομαι τὰς ἐξῆς· Κύριον I. H. Rabinowicz τῆ Βιέννης. Ἐν Βεγγάζῃ 10/1 1883. Διὰ τοῦ κυρίου Κοέν, προξένου ἐν Μεσίτῃ, ἔλαβον τὰ τιμολόγια ὑμῶν ὡς καὶ δύο δείγματα. Ἐπιθυμῶ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τινος ἐνταῦθα φίλου μου ν' ἀγοράσω παρ' ὑμῶν τὰ κάτωθι εἶδη, ἃ εὐσεβῶς ἔχετε νὰ πέμπητε τῷ κ. Ἰωακείμ Ἀρζο-πάρδῃ ἐν Μεσίτῃ· 8 συσκευάς, ἐξ ἐκείνων ἃς ἐπέμψατε ἑσχάτως τῷ κ. Κοέν, ὡς καὶ τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ τιμολογίου σας.

Πρόθμος Π. Πέτροβιτς, ὑποπρὸς τῆς Αὐστρο-ουγγρικής.

Κύριον I. H. Rawinowicz εἰς Βιέννην. Ἐν Καίρῳ 20 Φεβρ. 83. Ἐλαβον σήμερον τὰς παραγγελθείσας δύο συσκευάς καὶ οὐ μόνον μ' εὐχαρίστησαν τὰ μέγιστα ἀλλὰ καὶ ὑπερέβησαν τὰς προσδοκίας μου. Ὅπως ἀποδείξει ὑμῖν τούτο, σὰς παρακαλῶ ἀμέσως νὰ μοὶ ἀποστείλητε 6 ἀκόμῃ τοιαύτας συσκευάς. Ἐκ μέρους μου δὲν ἔβ' λείψω νὰ συστήσω τὸ ὑμέτερον κατὰστημα εἰς εὐρυτέρους κύκλους. Τὸ τιμῆμα τῶν συσκευῶν παρακαλῶ νὰ τὸ σῶρητε ἐπ' ἐμοὶ διὰ τοῦ αὐστρο-ουγγρικοῦ Λοῦδ.

Πρόθμος Α. ΒΕΙΝ, ἐν Βιέννῃ.

Ἐκτός τούτων ἔλαβον παραγγελίας παρὰ τῶν κκ. Mollah καὶ Jaewel ἐν Θεσσαλονίκῃ, παρὰ τῶν κκ. J. Sprentza, M. Feinstein καὶ A. Marcevic ἐν Σμύρνῃ, L. Koschir ἐν Καίρῳ, Hildebrandt B. Prodesta ἐν Πορτ-Σαϊδ κτλ.

Ἀνωτέρω δίδομεν εἰς μικρὸν τὴν εἰκόνα τῶν περικαλυμμάτων τοῦ Β'. Τόμου τοῦ ΕΣΠΕΡΟΥ, κατασκευασθέντων κατὰ σχέδιον παραγγελθὲν ἐπὶ τούτῳ ἐν τινι τῶν μεγαλειτέρων βιβλιοδετικῶν καταστημάτων τῆς Γερμανίας.

Ἐκαστον τῶν κομψῶν τούτων καὶ ἐπιχρῶσιν περικαλυμμάτων τιμᾶται μαρκῶν 5 (ἦτοι φράγκων 6.25) καὶ ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος.

Ἀποστολὴ πλειοτέρων περικαλυμμάτων ὁμοῦ εἶναι ἀκριβεστέρα καὶ ἀσφαλεστέρα. Εἰς τοῦτο ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν Κυρίων συνδρομητῶν.